

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra trestního práva

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Prostituce z pohledu trestněprávní úpravy

Plzeň 2014

Jana Linhartová

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Prostituce z pohledu trestněprávní úpravy

Jana Linhartová

Studijní program: Právo a právní věda

Studijní obor: Právo

Vedoucí práce: JUDr. Simona Stočesová, Ph.D., LL.M.

Katedra trestního práva

Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň, 2014

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem ve vědecké práci obvyklým.

V Plzni dne 24. března 2014

.....

vlastnoruční podpis

PODĚKOVÁNÍ

Zde bych chtěla především poděkovat své vedoucí diplomové práce JUDr. Simoně Stočesové, Ph.D., LL.M. za její připomínky, rady a konzultace při vedení této diplomové práce.

Dále bych ráda poděkovala své rodině a nejbližším přátelům za oporu při studiu. Zejména vděčím za podporu svému příteli Jaromíru Bečičkovi a matce Janě Letlové, kterým je tato práce věnována.

Obsah

1. Úvod	7
1.1. Pojem prostituce	8
1.2. Formy prostituce	9
1.2.1. Privátní prostituce	9
1.2.2. Hotelová prostituce	9
1.2.3. Bytová prostituce	10
1.2.4. Barová prostituce	10
1.2.5. Pouliční a silniční prostituce	10
1.2.6. Eskortní služby	10
1.3. Organizovaná prostituce	11
2. Vývoj prostituce v českém státu – jednotlivá rozdělení do různých etap dle úpravy trestního práva v té době	13
2.1. Práva Soběslavská	13
2.2. Koldínův zákoník a Obnovení zřízení zemské	13
2.3. Prostituce za Marie Terezie a Josefa II.	14
2.4. Prostituce do 1. poloviny 20. století	14
2.5. Trestní úprava po roce 1950	16
2.6. Trestní úprava po roce 1960	17
2.7. Novodobá úprava	18
3. Platná úprava prostituce v právním řádu České republiky, spojení prostituce s dalšími kriminálními činy	19
3.1. Platná úprava v České republice	19
3.1.1. Ohrožení pohlavní nemocí	21
3.1.2. Obchodování s lidmi	23
3.1.3. Zbavení a omezování svobody	27
3.1.4. Zavlčení	25
3.1.5. Vydírání	25
3.1.6. Znásilnění a sexuální nátlak	26
3.1.7. Pohlavní zneužití a svádění k pohlavnímu styku	28
3.1.8. Kuplířství	29
3.1.9. Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí	31
3.1.10. Pornografie a s ní spojené trestné činy	32
3.2. Související právní úprava – obecně závazné vyhlášky	33

4. Vybraný stručný náhled do právní úpravy v zemích EU a ve třetích zemí	36
4.1. Legislativní přístupy k prostituci	36
4.2. Vybraný stručný náhled do právní úpravy v zemích EU a ve třetích zemích	38
4.2.1. Německo	38
4.2.2. Nizozemsko	39
4.2.3. Švédsko	40
4.2.4. Rakousko	41
4.2.5. Kanada	41
4.2.6. Čína	42
4.2.7. Shrnutí	42
4.3. Vybrané mezinárodní dokumenty.....	44
4.3.1. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod	44
4.3.2. Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen	44
4.3.3. Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostitute druhých osob	45
4.3.4. Úmluva o právech dítěte	46
5. Legalizace prostituce, jiná možná řešení	48
5.1. Legalizace prostituce	48
5.1.1. Vládní návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2005	48
5.1.2. Návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2010	49
5.1.3. Návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2013	51
5.1.4. Návrh zákona o toleranci poskytování sexuálních služeb	54
5.2. Prevence	55
5.2.1. Nevládní organizace a prevence	56
5.2.2. Vybraná ministerstva a prevence	56
5.3. Prostituce de lege ferenda	57
6. Závěr	61
Resumé	63
Seznam použité literatury a dalších pramenů	64

1. Úvod

Prostituce je jev, který existuje od nepaměti a který se objevuje ve všech historických etapách od starověku až do současnosti. I dnes, v 21. století, se jedná o živé téma s patrnou snahou o řešení této problematiky, která však zatím zůstává stále nevyřešená. Důkazem z posledních let jsou i četné návrhy zákonů o regulaci a legalizaci prostituce v České republice, které prozatím nebyly úspěšné.

Důvodem pro výběr tématu této práce je právě aktuálnost a zároveň komplikovanost trestněprávního pohledu na prostituci. Dle dnešní platné právní úpravy není prostituce trestná, ale trestná jsou její doprovodná jednání. Mám tím na mysli zejména kuplířství, obchodování s lidmi a jiná další, která budou podrobněji rozebrána v této práci. V České republice je tak zatím zastáván tzv. aboliční přístup.

Komplikované téma je to pro mě z toho důvodu, že ačkoliv je v povědomí lidí to, že provozování prostituce je něco nemravního, zároveň je patrné úsilí o její zlegalizování a regulování, vedené snahou o snížení s prostitucí spojených negativních jevů. Je to ale právě to nejlepší řešení? V této práci se budu snažit rozebrat nejdůležitější výhody a nevýhody jednotlivých představených návrhů zákonů, které se snaží problematiku prostituce řešit za pomoci různých přístupů. K této komparaci využiji judikaturu soudů tuzemských, ale i zahraničních. Důležitým aspektem práce bude popis úprav prostituce v ostatních zemích, jednotlivé přístupy a forma právní úpravy prostituce.

Při zpracování této práce jsem použila metody komparační a popisné. Rovněž využívám kompilaci různých pramenů, jako jsou knižní publikace, soudní rozhodnutí, mezinárodní dokumenty a internetové zdroje.

Další pohled na právní úpravu prostituce nabídne tato práce z hlediska vývoje právní úpravy na našem území. Vybrané historické mezníky, které ovlivnily právní úpravu, díky nimž tak možná lépe pochopíme, proč je taková platná právní úprava prostituce, jaká je dnes. Uvidíme, na jakých základech se vyvíjela a jakými proměnami právní úprava prošla.

Řešení problematiky prostituce není jednoznačné a jednotlivé možnosti budou mít svá pozitiva, ale i negativa. Ať už se v budoucnu přijme jakákoliv úprava,

s největší pravděpodobností to bude kompromis, který bude zohledňovat různé přístupy.

V této práci chci upozornit na úskalí různých úprav nebo návrhů zákonů s tím, že pohled na tuto problematiku rozhodně nemůže být pouze „černobílý“, ale je třeba brát v úvahu různá hlediska, jako je historický kontext či právní úprava v jiných zemích. Někdy se rovněž zapomíná na názor těch osob, které prostituci samy provozují, a v neposlední řadě na názor společnosti jako takové.

1.1. Pojem prostituce

Prostituce je sociálně patologický jev, který je negativně spojen s dalšími jevy.¹ Prostituci můžeme definovat jako poskytování pohlavního styku za úplatu.² Osoby provozující prostituci označujeme jako prostitutky, muže jako prostitutky. Prostitutky jsou z velké většiny cizinky a můžeme mezi nimi najít ženy z Ukrajiny, Vietnamu, Ruska nebo Bulharska³. Prostitutů není zpravidla tolik jako prostitutek. Mezi muži prostitutky jsou jak homosexuálové, tak i heterosexuálové. Pro obě pohlaví ale platí, že jedním z důvodů provozování prostituce může být drogová závislost. Prostituce je jedna z možností, jak si na drogy rychle „vydělat“. To může být i příčina, proč často dochází při poskytování sexuální služby⁴ k okradení osoby platící za poskytnutí sexuální služby (dále jen „klient“).⁵ S prostitucí je spojena spousta jiných sociálně patologických jevů, jako jsou již zmiňované drogy, sexuální deviace nebo alkoholismus.⁶

---

¹ CHMELÍK, Jan a kol. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 201 s., [4] s. obr. příl. ISBN 80-7178-739-6. str. 67.

² TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995, 84.s. s. 50.

³ CHROMÝ, Jakub. Nejstarší řemeslo v novém trestním zákoníku (k trestnému činu provozování prostituce ohrožující mravní vývoj dětí v širších právních souvislostech. *Trestní právo: odborný časopis pro trestní právo a obory související*, 2011, č. 3. s. 18-25. ISSN 1211-2860

⁴ „poskytování sexuální služby“ výraz, který se velmi často používá a zaměňuje za výraz pro prostituci.

⁵ *Sexualita a násilí*. 1. vyd. Překlad Františka Faktorová, Olga Gabašová. Praha: Český spisovatel, 1994, 188 s. ISBN 80-202-0512-8. s. 50.

⁶ CHROMÝ, Jakub. Nejstarší řemeslo v novém trestním zákoníku (k trestnému činu provozování prostituce ohrožující mravní vývoj dětí v širších právních souvislostech. *Trestní právo: odborný časopis pro trestní právo a obory související*, 2011, č. 3. s. 18-25. ISSN 1211-2860.

Prostituce je velmi přizpůsobivá a dynamická. Jedná se o odvětví, které je ekonomicky zajímavé, ale je zároveň příčinou narušení lidských vztahů, šíření pohlavních nemocí a v neposlední řadě je provázáno s dalšími činy, které jsou trestné.⁷

1.2. Formy prostituce

Prostituce může být poskytována v různých formách. Můžeme ji rozdělit dle subjektu, který ji provozuje. Tímto subjektem může být žena, muž nebo dítě. Ačkoliv poskytovat prostituci mohou různé subjekty, pro zjednodušení budu používat výraz „prostitutka“ v celé práci, přestože tento pojem bude zahrnovat i označení pro muže - prostituta.

Další dělení prostituce může být podle prostředí, kde dochází k jejímu provozování. Tím máme na mysli privátní, hotelovou, bytovou, barovou, eskortní, pouliční a silniční prostituci.

1.2.1. Privátní prostituce

Prostituce je poskytována nejčastěji v bytových jednotkách (dále jen „bytech“), které jsou nadstandardně vybavené. Klienti mívají vysoké postavení ve společnosti a zároveň vedle sexuálních služeb vyžadují od prostitutky i doprovázení do společnosti.⁸

Tyto prostitutky jsou z velké části vzdělané, může se jednat o studentky vysokých škol a zároveň pohledné ženy. Důležitou podmínkou je reprezentativní vzhled.

1.2.2. Hotelová prostituce

Jak již ze samotného názvu této formy prostituce vyplývá, sexuální služby jsou poskytovány v hotelu. Klienti nebývají stálí a jedná se spíše o turisty - cizince. I v této kategorii bývají zastoupeny prostitutky, které bývají vzdělané a umějí hovořit jedním či více cizími jazyky. V této kategorii narazíme i na více studentek, tedy

---

⁷ LENDEROVÁ, Milena. *Chytila patrola, aneb, Prostituce za Rakouska i republiky*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2002. 219 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-246-0379-9. s. 8.

⁸ CHMELÍK, Jan a kol. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 201 s., [4] s. obr. příl. ISBN 80-7178-739-6. str. 63.

mladých slečen, které se nechávají zlákat vidinou snadného výdělku.⁹ Z této formy prostituce mají prospěch i jiné osoby, a to např. recepční v hotelu, který za úplatu nechává hotelový pokoj prostitutce k dispozici.¹⁰

1.2.3. Bytová prostituce

K provozování prostituce dochází v bytech. Velmi často je přítomen i kuplíř, který bývá partnerem či manželem prostitutky. Jedná se o prostor, který je poměrně často využíván i pro dětskou prostituci.¹¹

1.2.4. Barová prostituce

U této formy prostituce jsou prostitutky nejvíce ohroženy. Dochází zde k násilí na ženách, obchodování s lidmi, vydírání, znásilnění... Jedná se o prostředí, kde jsou sexuální služby poskytovány v nejrůznějších barech nebo „masážních“ salonech a jiných eroticky zaměřených podnicích.¹²

1.2.5. Pouliční a silniční prostituce

Pouliční a silniční prostituce je velmi rozšířená. Obce nebo města se snaží bojovat s tímto typem prostituce obecně závaznými vyhláškami. Jedná se o nejvíce viditelnou formu prostituce. Dochází zde nejčastěji k rušení veřejného pořádku. Prostitutky obecně bývají méně vzdělané, případně úplně bez vzdělání a ve velmi těžké životní situaci. U této formy prostituce bývá také velké riziko nakažení pohlavní chorobou. Tato podoba prostituce, stejně jako prostituce barová, bývá provázána s dalšími trestnými činy.¹³

---

⁹ *Sexualita a násilí*. 1. vyd. Překlad Františka Faktorová, Olga Gabašová. Praha: Český spisovatel, 1994, 188 s. ISBN 80-202-0512-8. s. 54.

¹⁰ CHMELÍK, Jan a kol. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 201 s., [4] s. obr. příl. ISBN 80-7178-739-6. s. 63.

¹¹ tamtéž s. 64.

¹² tamtéž s. 63.

¹³ ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 55.

1.2.6. Eskortní služby

U této formy prostituce jde o dojíždění prostitutky za klientem, a to buď do jeho bytu či hotelového pokoje, případně se sexuální služba uskuteční v autě nebo je prostitutka objednána jako doprovod na nějakou společenskou akci. Na trhu existují profesionální agentury, které se specializují právě na eskortní služby.¹⁴

1.3. Organizovaná prostituce

S provozováním prostituce je provázáno několik trestných činů. Jednotlivým trestným činům souvisejícím s prostitucí je věnována celá zvláštní kapitola této práce a z toho důvodu zde nebudu tyto trestné činy podrobně rozebírat. Jedná se však například o znásilnění, sexuální nátlak, kuplířství, prostituci ohrožující mravní vývoj dětí, obchodování s lidmi, omezování a zbavení osobní svobody a jiné.

Trestné činy spojené s prostitucí nejsou většinou dílem jednoho pachatele, ale může jít také o činy spáchané organizovanou zločineckou skupinou pachatelů. Jedná se o organizované sdružení více osob, kde jsou rozdělené různé úkoly, které jsou plánované, koordinované a směřují k páchání úmyslné trestné činnosti.¹⁵ Rozvinuté skupiny využívají různých externích spolupracovníků, jako jsou tzv. tipaři, hlídači aut, recepční v hotelu, pasáci, dohazovači a jiní.¹⁶

Prostitutky, které provozují prostituci v bytě či v hotelovém pokoji, zpravidla poskytují těmto externím spolupracovníkům provizi. Ostatní prostitutky bývají v horším postavení. Kuplíři si nechávají velkou část získané úplaty a zároveň prostitutky omezují na svobodě či je nutí k provozování prostituce násilím. Cenu za sexuální službu, alespoň její minimální hranici, určují pasáci, aby tak měli zajištěnou určitou výši příjmu.¹⁷

---

¹⁴ ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 55.

¹⁵ § 129 trestního zákoníku.

¹⁶ *Sexualita a násilí*. 1. vyd. Překlad Františka Faktorová, Olga Gabašová. Praha: Český spisovatel, 1994, 188 s. ISBN 80-202-0512-8. s. 55.

¹⁷ CHMELÍK, Jan a kol. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 201 s., [4] s. obr. příl. ISBN 80-7178-739-6. str. 63.

Je třeba zdůraznit, že uvedené osoby mohou spáchat trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině dle § 361 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. V takovém případě nelze použít ustanovení § 107 trestního zákoníku, protože to přímo vylučuje § 361 odst. 4 trestního zákoníku. Pachatel však může trestný čin spáchat ve prospěch organizované zločinecké skupiny, jestliže spáchá úmyslný trestný čin buď jako člen organizované zločinecké skupiny nebo ho spáchá vědomě se členem nebo členy organizované zločinecké skupině nebo s úmyslem napomáhat takové skupině. Důsledky jsou uvedeny v § 108 tohoto zákona, který v takovém případě zvyšuje horní hranici trestu odnětí svobody o jednu třetinu. Takové zvýšení může převyšovat horní hranici dvaceti let trestu odnětí svobody, ale nesmí u výjimečného trestu převyšovat horní hranici třicet let.¹⁸

Organizovanou zločineckou skupinu je nutné odlišovat od organizované skupiny, která nemá trvalejší charakter a nemusí splňovat kumulativně všechny znaky jako organizovaná zločinecká skupina. Můžeme říci, že organizovaná skupina je k organizované zločinecké skupině v subsidiárním vztahu.¹⁹

---

¹⁸ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 3. vyd. Praha: Leges, 2013, 968 s. Student (Leges). ISBN 978-808-7576-649.s. 449-450

¹⁹ KRATOCHVÍL, Vladimír. *Trestní právo hmotné: obecná část*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, xl, 921 s. Právnické učebnice (C.H. Beck). ISBN 978-807-1790-822. s. 378.

2. Vývoj prostituce v českém státu - jednotlivá rozdělení do různých etap dle úpravy trestního práva v té době

V následujících kapitolách se budeme věnovat vývoji prostituce v českém státě. Jednotlivé historické etapy ukážou, jaké postavení měla prostituce v naší zemi s ohledem na právní úpravu platnou v té době. Při sledování tohoto vývoje zároveň dostaneme odpověď na otázku, proč je dnes v České republice zrovna taková úprava prostituce, jaká tu je. Vzhledem k bohaté historii prostituce se zaměřím pouze na vybrané nejdůležitější mezníky nebo zajímavosti, které měly vliv na trestněprávní úpravu provozování prostituce.

2.1. Práva Soběslavská

Tato práva byla sepsána po roce 1439 a upravovala problematiku cizoložství. Tresty za cizoložství byly přísné. Mezi tresty patřilo například vyhnání z města, pokuta, ztráta oka a jiné sankce.

Několik těchto případů zaznamenal Mikuláš Dačický, kde bylo trestem za cizoložství zahrabání manželky, která byla: *„vyšpehována a nalezena jest v noci od rychtáře městského Cypriána Trnky, krejčího, v jedné komoře s Janem Kunovským, soukeníkem, a vzata i s týmž kunovským do vězení šatlavního, pročez na ni tejš manžel jají taužeji nastoupil právem a žádné milosti jí učiniti nechtěl, tak že jest k útrpnému právu podána a vyznavše své některé freje, jest k smrti ortelována, potom vyvedena a za živa zahrabána. Kunovský propuštěn, nebo se naň skutku nevztahovalo. Tožť ten frej a pomlsky.“*²⁰

2.2. Koldínův zákoník a Obnovené zřízení zemské

Práva městská království českého a markrabství moravského neboli Koldínův zákoník patří mezi důležitou právní úpravu prostituce, o které je třeba se zmínit. Tento zákoník se zaměřuje na trestání cizoložství a smilstva. Smilstva se mohla dopustit pouze vdaná žena, panna nebo vdova. Zákoník také rozlišuje, zda ke

---

²⁰ WIESNER, Antonín. *Dějiny prostituce a příjice v Československu*. V Praze: Čsl. společnost pro potírání chorob pohlavních, 1925. 103 s. Vědecká knihovna Čsl. společnosti pro potírání chorob pohlavních; sv. 2., str. 16.

smilstvu²¹ byla donucena nebo nikoliv. Pokud žena nechce mít dobrovolně pohlavní styk, měla by křičet a bránit se. V případě, že žena mlčela, bylo by to pochopeno tak, že ke styku došlo dobrovolně.²²

2.3. Prostituce za Marie Terezie a Josefa II.

Marie Terezie, jako jediná žena vládnoucí v průběhu českých dějin, byla velkým odpůrcem prostituce a snažila se ji potlačit. Prostitutky byly veřejně bičovány. Pro větší ponížení a potrestání byla prostitutkám oholena hlava a sazemi nebo dehtem pomazána. Byla dokonce i zřízena tzv. „komise cudností“²³, která měla hledat a trestat prostitutky. Odhalené prostitutky byly nejčastěji nuceny pracovat v nemocnicích jako ošetřovatelky, případně vykonávat jiné nucené práce.²⁴

Josef II. po svém nástupu „komisi cudností“ ruší. Josef II. se snažil hlavně dbát na zdraví prostitutek, aby nedocházelo k šíření infekčních pohlavních nemocí. V té době byla nejrozšířenější nemocí příjice. Profesor Petr Frank ve svém díle²⁵ shrnul problematiku prostituce po zdravotní stránce a tím i podpořil zdravotnickou reformu Josefa II. Trestání prostitutek bylo však nadále zachováno.²⁶

2.4. Prostituce do 1. poloviny 20. století

Již před vydáním zákona ze dne 27. 5. 1852, ř. z. č. 117, byla prostituce nelegální.²⁷ Dle § 509 tohoto zákona měla za úkol prostituci trestat místní policie.

---

²¹ Smilstvem se rozumí pohlavní styk mezi dvěma souhlasícími jedinci stojícími mimo vzájemné manželství.

²² KRISTIÁN Z KOLDÍNA, Pavel. *Práva městská království českého a markrabství moravského: spolu s krátkou jich summou*. Vyd. 5. Editor Josef Jireček. V Praze: Nákladem Spolku českých právníků "Všeherd", 1876, xxxii, 511 s. s. 308.

²³ WIESNER, Antonín. *Dějiny prostituce a příjice v Československu*. V Praze: Čsl. společnost pro potírání chorob pohlavních, 1925. 103 s. Vědecká knihovna Čsl. společnosti pro potírání chorob pohlavních; sv. 2. s. 56.

²⁴ tamtéž s. 56.

²⁵ System einer vollstandigen medizinischen Polizei.

²⁶ WIESNER, Antonín. *Dějiny prostituce a příjice v Československu*. V Praze: Čsl. společnost pro potírání chorob pohlavních, 1925. 103 s. Vědecká knihovna Čsl. společnosti pro potírání chorob pohlavních; sv. 2. s. 57.

²⁷ tamtéž str. 61.

Trestala se i jednání spojená s provozováním prostituce. Například kuplířství, které bylo přestupkem, a hrozil za něj trest až několik měsíců odnětí svobody.²⁸

Zákon z 24.5.1885, ř. z. č. 89 trestal prostitutky vězením, pokud byla prostitutka nakažená pohlavní nemocí, nebo delším vězením, pokud vzbuzovala hrubé pohoršení. V roce 1914, kdy začala 1. světová válka, došlo k uvolnění mravů a tím i šíření prostituce. Z toho důvodu docházelo i k většímu přenosu a ohrožení pohlavní chorobou a nastala potřeba tuto situaci řešit.²⁹

Roku 1915 došlo kvůli výše uvedeným skutečnostem k vydání prostitučního regulativu³⁰. Tento prostituční regulativ informoval zemské úřady o opatřeních, které budou uskutečňovat spolu s vojenskými orgány. Na základě toho, byla prostituce podrobena doзору mravnostní policie. Zavedly se zdravotní knížky³¹, ve kterých byly základní informace o prostitutce, jako například fotografie, popis osoby, lékařská vyšetření a jiné. Pokud by prostitutka měla pohlavní chorobu, musela se léčit a až po uzdravení mohla prostituci znovu začít provozovat. V rámci recepce rakouského práva roku 1918 došlo k převzetí tzv. reglementačního systému.

V roce 1922 dochází ke změně a k přiklonění se k aboličnímu systému, a to na základě zákona č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, tzv. aboliční zákon. Dle § 13 tohoto zákona dochází ke zrušení reglementačního přístupu. Tímto zákonem došlo i ke zrušení veškerých předpisů, které odporovaly jeho obsahu, a tedy i prostitučního regulativu. Tento zákon byl významnou aboliční právní úpravou, která zakazovala zřizování nevěstinců. Zákon také řešil situaci, co dál s prostitutkami. Byla pro ně připravena možnost dočasného útulku a jejich nápravy. Důležitým bodem v zákoně byla ochrana před pohlavními nemocemi, a to díky nuceným lékařským vyšetřením či léčením v ústavech. V § 12 byla zakotvena povinnost poučovat o pohlavních nemocech. Je z toho zřejmé, že zákonodárci dbali také na prevenci. K omezení pouliční prostituce nijak nedošlo. Byla rovněž zrušena

---

²⁸ Zákon č. 117/1852 ř.z., o zločinech, přečinech a přestupcích, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

²⁹ WIESNER, Antonín. *Dějiny prostituce a příjice v Československu*. V Praze: Čsl. společnost pro potírání chorob pohlavních, 1925. 103 s. Vědecká knihovna Čsl. společnosti pro potírání chorob pohlavních; sv. 2. s. 62-63.

³⁰ byl vydán výnosem Ministerstva vnitra ze dne 7.11.1915, č. 15.180 Sb.

³¹ zde je zřejmé, že návrhy zákonů o regulaci prostituci v posledních letech v České republice (které budou podrobněji rozebírány v následujících kapitolách), vycházejí částečně z historického základu

všechna dosavadní policejní a jiná správní opatření směřující k dozoru nad prostitucí.³²

Československo také přistoupilo k mezinárodním úmluvám o potírání obchodu se ženami a dětmi³³. Dále došlo k přistoupení k Ženevské Úmluvě o potírání obchodu s ženami a dětmi³⁴ a Úmluvě o potírání obchodu zletilými ženami³⁵, kterými je Česká republika vázaná až do dnešní doby.

2.5. Trestní úprava v roce 1950

Po 2. světové válce byla přijetím trestního zákona č. 86/1950 Sb. a trestního zákona správního č. 88/1950 Sb. zrušena veškerá dosavadní trestní úprava spolu se zákonem o potírání pohlavních nemocí, kde zůstalo zachováno pouze ustanovení II. oddílu.

Prostituce mohla být nově trestaná jako správní delikt. Trestní zákon však neupravoval přímo prostituci, ale i trestné činy s ní spojené. Podle § 188 zákona č. 86/1950 Sb., trestního zákona, se trestá každý, kdo svojí hrubou neposlušností vzbudí veřejné pohoršení nebo vzbudí pohoršení tím, že hrubě zneuctí místo nebo věc. Stejně jako v ostatních právních úpravách, i tento zákon v § 199 a následujících upravuje problematiku úmyslného šíření nakažlivých chorob. V § 224 a § 225 upravuje úmyslné a nedbalostní ohrožení pohlavní nákazou.

Až teprve novelou, která byla provedena zákonem č. 63/1956 Sb., došlo k zavedení trestného činu příživnictví, a to v § 188a. Trestným činem byl pohlavní styk za úplatu pouze mezi osobami stejného pohlaví.

S prostitucí souvisely i jiné trestné činy, jako například omezování osobní svobody v § 229, zbavení osobní svobody v § 230, trestný čin kuplířství v § 243a a obchod se ženami v § 243.

Ráda bych ve spojitosti s tímto obdobím zmínila, že Československá republika roku 1958 přistoupila k Úmluvě o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a

---

³² Zrušen zákonem ze dne 11. července 1922, č. 241 Sb. z. a n., o potírání pohlavních nemocí.

³³ Je tvořeno dvěma úmluvami, první ze dne 18.5.1904, druhá ze dne 4.5.1910.

³⁴ vyhlášené vyhláškou č. 123/1924 Sb.

³⁵ vyhlášené vyhláškou č. 32/1936 Sb.

využívání prostituce druhých osob (dále jen „Úmluva o obchodu s lidmi“). V Preambuli Úmluvy o obchodu s lidmi jsou negativní jevy spojené s prostitucí charakterizované jako: „*zlo, které ji doprovází a které spočívá v obchodování s lidmi za účelem prostituce, jsou neslučitelné s důstojností a ctí lidské bytosti a ohrožují blaho jednotlivce, rodiny a pospolitosti.*“

Zvlášť problematické se staly některé články Úmluvě o obchodu s lidmi, díky kterým nemohlo dodnes dojít k legalizaci či regulaci prostituce v České republice. Jedná se především o čl. 6, který stanovuje, že: „*Každá smluvní strana této Úmluvy se zavazuje, že přijme všechna nutná opatření ke změně nebo zrušení každého platného zákona, nařízení nebo administrativního postupu, podle nichž všechny osoby, které provozují nebo jsou podezřelá z provozování prostituce, se podrobují speciální registraci, musí mít speciální průkaz nebo podléhají výjimečnému dozoru nebo ohlašovací povinnosti.*“ Dále by došlo k porušení čl. 1 odst. 2, který říká, že nelze využívat služby prostitutky i přes její souhlas, a také čl. 2, který zakazuje provozovat či pronajímat pokoje, budovy nebo prostory určené k provozování prostituce. Jelikož Úmluva o obchodu s lidmi neumožňuje zlegalizování prostituce, bylo v roce 2005 navrženo její vypovězení. To však Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky zamítla.

2.6 Trestní úprava v roce 1960

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, upravuje trestné činy, které jsou spojené s prostitucí. Z počátku bylo trestným činem samotné provozování prostituce, a to v rámci skutkové podstaty trestného činu příživnictví. V následujícím roce 1962 dochází ale k upuštění trestání prostituce a trestají se jen doprovodné jevy spojené s prostitucí. Jedná se například o § 232a obchodování s lidmi, § 233 zavlčení do ciziny, § 235 vydírání, § 231 omezování osobní svobody, § 232 zbavení osobní svobody, § 204 kuplířství a jiné. Z těchto uvedených trestných činů je patrné, že zákon upravuje více trestných činů, respektive právní úprava je podrobnější. Tento zákon pozbyl účinnosti dne 1. 1. 2010.³⁶

V roce 1969 je přijat zákon č. 150/1969 Sb., o přečinech, a každý, kdo si prostředky k životu obstarával nekalým způsobem, dopustil se přečinu příživnictví.

---

³⁶ TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995, 84.s. s. 8.

Za tento přečin hrozilo uložení pokuty, trest odnětí svobody nebo propadnutí věci. Tato úprava byla platná až do roku 1990.

2.7. Novodobá úprava

Změna politické situace se odrazila i v úpravě trestního zákona. Upouští se od trestného činu příživnictví. Zároveň s rozvojem demokracie a uvolňování chování společnosti dochází k rozkvětu prostituce a nárůstu negativních jevů s ní spojených.

Výraznou změnou bylo přijetí zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který vstoupil v účinnost dne 1. 1. 2010. Trestným činům, které jsou provázány s prostitucí, se bude věnovat v následující kapitole, a to spolu s další platnou úpravou s ní související.

Tento trestní zákoník samotnou prostituci netrestná, ale trestá doprovodné negativní jevy s ní spojené, které jsou trestnými činy, ačkoliv se v posledních letech objevují tendence směřující ke zlegalizování prostituce. O těchto jednotlivých návrzích bude rovněž podrobněji vykládáno v následujících kapitolách.

3. Platná úprava prostituce v právním řádu České republiky, spojení prostituce s dalšími kriminálními činy

3.1. Platná úprava v České republice

Právní úprava prostituce je v dnešní době stále aktuální téma. Bohužel její právní úprava není dořešená a zůstávají zde mezery, které zákonodárce stále nevyplnil. Jedná se zároveň o velmi citlivé společenské téma a jakákoliv úprava s největší pravděpodobností bude mít své podporovatele, ale i odpůrce.

Prostituce jako taková není přímo zákonodárcem upravená. Dle platné právní úpravy není výslovně zakázaná, ale ani zákonem povolena. Některé obce však vydávají obecně závazné vyhlášky, které prostituci postihují jako přestupek, dojde-li v jejím rámci k porušení veřejného pořádku.

V minulosti bylo představeno již několik návrhů zákonů s cílem provozování prostituce regulovat a zlegalizovat. Zatím však ani jeden návrh neuspěl a situace je tak stále stejná. Poslední návrh zákona o regulaci prostituce byl z roku 2013. Je tedy evidentní setrvalá snaha tuto problematiku legislativně vyřešit. O jednotlivých významných návrzích bude dále v této práci podrobněji vykládáno.

Vraťme se ale k platné právní úpravě. Jednou z nejdůležitějších úprav představuje ústavní zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv (dále jen „Listina“) a také ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále jen „Ústava“). Veškeré schválené zákony by měly být v souladu s Ústavou a Listinou.

S provozováním prostituce mohou být spojeny takové doprovodné jevy, kvůli kterým by mohlo dojít k porušení základních práv a svobod. Jako příklad bychom mohli uvést čl. 7 Listiny, který stanovuje, že nedotknutelnost osoby a jejího soukromí může být omezena pouze zákonem a nesmí docházet k mučení nebo ponižujícímu zacházení. Čl. 9 odst. 1 Listiny zakazuje jakékoliv nucené práce³⁷.

Jedním ze zákonů částečně upravujících prostituci je zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí. Tento zákon byl již několikrát novelizován a stanoví povinnosti státní správy zřizovat ústavy, kde se zajistí dočasné zázemí prostitutkám.

---

³⁷ čl. 9 odst. 2 Listiny upravuje to, na co se nevztahuje odst. 1 stejného článku Listiny.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, dává možnost obcím regulovat prostituci pomocí obecně závazné vyhlášky vydané v samostatné působnosti tak, aby nedošlo k narušení veřejného pořádku a k ohrožení mravní výchovy mládeže.

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, umožňuje provozování prostituce postihnout jako přestupek. Nově lze uložit za přestupek i zákaz pobytu a jeho porušením by došlo k trestnému činu. To by mohlo přispět k sankcionování prostitutek, které by narušovaly veřejný pořádek tím, že by provozovaly prostituci a porušily tak obecně závaznou vyhlášku, kterou si obec sama regulovala tuto problematiku.

Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, je dalším ze zákonů, který upravuje negativní jevy spojené s prostitucí. V § 3 tohoto zákona je mimo jiné uvedena definice legalizace výnosů z trestné činnosti jako: *„jednání sledující zakrytí nezákonného původu jakékoliv ekonomické výhody vyplývající z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch nabytý v souladu se zákonem.“* Snaha o zlegalizování výtěžku z provozování prostituce bývá častým jevem.

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, zakazuje, aby reklama byla v rozporu s dobrými mravy, ohrožovala obecně nepřijatelným způsobem mravnost, snižovala lidskou důstojnost či obsahovala prvky pornografie.

Nabízení nebo poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb vylučuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, z okruhu živností. Dle tohoto zákona tedy prostituce není živností.

Zákon č.13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, upravuje problematiku ve spojitosti se silniční prostitucí, když stanoví opatření, aby nedošlo k narušení plynulosti silničního provozu.

Nakonec nemůžeme opomenout zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“). Chci znovu zdůraznit, že samotné provozování prostituce není trestným činem, avšak trestnými činy jsou její doprovodné jevy, jako je například kuplířství, obchodování s lidmi a jiné. Jedná se tedy o aboliční přístup. Tento přístup se jeví jako zastaralý a neodrážející vývoj moderní společnosti. Nedochozí ani k zamezení či omezení prostituce a zároveň ani k ochraně či prevenci před

prostitutí. Trestní zákoník trestá pouze jevy, které pomyslně překračují určitou hranici.

V následujících podkapitolách se budu věnovat právě protiprávním jednáním, která jsou spojena s prostitutí, a to buď přímo či nepřímo, a která jsou trestnými činy. Vybrala jsem pro svou práci především trestné činy ohrožení pohlavní nemocí, obchodování s lidmi, zbavení a omezování svobody, zavlčení, vydírání, znásilnění, pohlavní zneužití, svádění k pohlavnímu styku, kuplířství, prostitute ohrožující mravní vývoj dětí, šíření pornografie, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií a zneužití dítěte k pornografii. Mohlo by se uvažovat o zařazení více trestných činů, které souvisí s prostitutí, nicméně vytvořit vyčerpávající výčet těchto trestných činů není cílem mé práce.

3.1.1. Ohrožení pohlavní nemocí

Provozování prostitute je významně spjato s rizikem šíření nakažlivých pohlavních nemocí. Odpovídající právní úpravu nalezneme ve zvláštní části, Hlavě I, § 155 trestního zákoníku, která stanoví, že trestného činu se dopustí ten, kdo jiného ohrozí nákazou pohlavní nemocí. Postačí sice ohrozit takovou nemocí, ale zároveň to musí být ohrožení bezprostřední. Za reálné ohrožení se považuje, pokud dojde s nakaženou osobou k pohlavnímu styku.³⁸ V praxi dochází k případům, kdy prostitutka, ačkoliv ví, že má pohlavní chorobu, nepoužije při pohlavním styku ochranu. Trestný čin ohrožení pohlavní nemocí může být spáchán i jen z nedbalosti. V tomto ohledu byl zákonodárce velmi stručný a nijak rozsáhle tuto úpravu dále nespécifikoval.

Mezi pohlavní nemocí zařazujeme příjice (Syphilis), kapavku (Gonorrhoea), měkký vřed (Ulcus molle), čtvrtou pohlavní nemoc (Lymphogranuloma venereum), Granuloma venereum (Donovanosis) a pohlavní nemocí, které jsou vyvolané původci virových akantomů.³⁹ Pokud by došlo k nakažení, může být uvažováno rovněž o spáchání trestného činu těžkého ublížení na zdraví⁴⁰, a to i z nedbalosti,⁴¹

---

³⁸ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11.07.2012, sp.zn. 7 Tdo 817/2012.

³⁹ Předpis č. 306/2012 Sb., vyhláška o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

⁴⁰ Dle § 145 trestního zákoníku.

⁴¹ Dle § 147 trestního zákoníku.

nebo ublížení na zdraví z nedbalosti⁴². U těchto trestných činů však není možný jednočinný souběh s trestným činem ohrožení pohlavní nemocí.⁴³

Dlouze se také vedla diskuze o tom, zda zařadit mezi pohlavní nemoci i AIDS, který se stává velkým celosvětovým problémem. Dle judikatury⁴⁴ je šíření nemoci AIDS trestným činem šíření nakažlivé lidské nemoci v případě, že osoba nepoužila ochranné prostředky při pohlavním styku, pokud si byla vědoma, že je HIV pozitivní.

3.1.2. Obchodování s lidmi

Trestný čin obchodování s lidmi je upraven ve zvláštní části, Hlavě II trestního zákoníku. Jedná se o velmi nebezpečný trestný čin, kdy dochází k porušení základních práv člověka. V organizovaném zločinu se jedná o velmi výnosnou a rozšířenou činnost, frekventovaně propojenou s prostitucí.⁴⁵ Poskytování prostituce se bohužel v posledních letech stává stále více výhodným „podnikáním“.

Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodu s lidmi, zvláště se ženami a dětmi (dále jen „Protokol“)⁴⁶, pojem obchodování s lidmi definuje a tato definice byla převzata do úpravy tohoto trestného činu v § 168 trestního zákoníku. Protokol zavazuje státy trestat jakékoliv obchodování s lidmi a dává možnost každému státu, aby prostřednictvím svých zákonů, zajistil dostatečnou ochranu. Protokol je součástí Úmluvy proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Z mezinárodních úmluv upravuje tuto problematiku i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a další.

Trestní zákoník v § 168 rozlišuje, zda je obětí tohoto trestného činu dítě či dospělá osoba. Odst. 1 uvedeného ustanovení definuje obchodování s lidmi jako jednání toho, kdo dítě: „*přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje,*

---

⁴² Dle § 148 trestního zákoníku.

⁴³ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1444.

⁴⁴ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15.9.2005, sp. zn. 8 Tdo 1172/2005.

⁴⁵ Obchod s lidmi - Popis situace v obchodu s lidmi. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2010 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-popis-situace-v-obchodu-s-lidmi-979350.aspx>.

⁴⁶ Obchod s lidmi - Definice. *Ministerstvo vnitra České republiky*, [online]. 2010 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-definice.aspx>.

zadržuje nebo vydá dítě, aby ho bylo jiným užito ...“. V odst. 2 trestní zákoník vyjmenovává další jednání vůči dospělé osobě, která je většinou duševně vyzrálá, a proto pro naplnění skutkové podstaty trestného činu vyžaduje, aby bylo použito *„násilí, pohrůžky násilí nebo jiné těžké újmy nebo lsti anebo zneužívaje jejího omylu, tísně nebo závislosti.“*⁴⁷

U obou dvou odstavců se přímo upravuje situace, kdy tak bylo činěno za účelem pohlavního styku nebo jiným formám sexuálního zneužívání či obtěžování nebo výroby pornografického díla.

V odst. 3 § 168 trestního zákoníku je stanovena vyšší sazba, pokud mělo dojít k obchodování s lidmi za účelem prostituce. Nezáleží, zda k tomu skutečně došlo, ale na úmyslu pachatele.

Vzhledem ke speciální úpravě trestného činu obchodování s lidmi je vyloučen souběh s trestným činem kuplířství podle § 189 trestního zákoníku. Souběh je i vyloučen u trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie dle § 189 trestního zákoníku. Naopak souběh s trestným činem zavlčení je v tomto případě možný.⁴⁸

3.1.3. Zbavení a omezování osobní svobody

Svoboda člověka patří mezi nejdůležitější základní práva, garantovaná mimo jiné v Listině.⁴⁹ Jedná se o další trestný čin, který téměř neodmyslitelně souvisí s prostitucí. Velmi často k jeho spáchání dochází ve vztahu mezi prostitutkou a tzv. pasákem. Pasáci mají tendenci jednat s prostitutkami jako s „věcí“, která jim patří a zároveň i rozhodovat o jejich osobní svobodě.

Musí se jednat o takový zásah do osobní svobody, který je neoprávněný a nesnadno překonatelný. Pro zbavení osobní svobody bez oprávnění je charakteristické omezení pohybu a rozhodování, jak je uvedeno i v § 170 trestního zákoníku. Uvěznění může být z různých důvodů a ne pouze pro sexuální zneužívání. Jedná se o zamezení pohybu mimo určitý prostor, ať už se jedná o místnost či

---

⁴⁷ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1521.

⁴⁸ tamtéž s. 1525.

⁴⁹ Zejména v čl. 7 a 8 Listiny základních práv a svobod.

například bednu. Mělo by jít o neoprávněné zbavení svobody trvalé nebo alespoň trvající po delší dobu.⁵⁰

Může jít rovněž o případ, kdy je osobní svoboda dotčena natolik, že se poškozený nemůže vůbec pohybovat, jelikož je tato osoba svázaná. Vzhledem k tak intenzivnímu zásahu, může být i doba takového omezení kratší, jak dovodila judikatura.⁵¹ O zbavení osobní svobody také půjde, když se způsob a intenzita zásahu změní, například pokud se umožní vězněnému pohyb i mimo prostor uvěznění, pokud je ale stále pod dohledem jiné osoby.⁵²

Trestný čin omezování svobody, který je upraven v následujícím § 171 trestního zákoníku, upravuje takové jednání, kdy dojde k dočasnému omezení svobodného pohybu člověka. Takovým omezením může být fyzické držení či svírání v náručí, odebrání berlí, pokud je dotyčné osoby pohyb závislý na této zdravotní pomůcce, a jiné.⁵³

Ať už půjde o zbavení nebo omezování osobní svobody, může v jejím důsledku dojít ke způsobení fyzických či psychických útrap. Jedná se o zvlášť přitěžující okolnost, pokud oběť prožívá fyzickou či psychickou bolest, v důsledku čehož může dojít k poruše zdraví nebo vyvolání jiné nemoci.⁵⁴

V případě trestného činu znásilnění, jakožto speciální úpravy, u kterého došlo zároveň k omezení svobody, není možný souběh s trestným činem omezování osobní svobody.⁵⁵

---

⁵⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s.1532.

⁵¹ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2012, sp.zn. 3 Tdo 48/2012.

⁵² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29.07.2009, sp.zn. 8 Tdo 591/2009.

⁵³ JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Vyd. 2. Praha: Leges, 2010. 904 s. Student. ISBN 978-80-87212-49-3. s. 526.

⁵⁴ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1539.

⁵⁵ tamtéž s. 1532.

3.1.4. Zavlečení

Trestný čin zavlečení, jehož úpravu nalezneme v § 172 trestního zákoníku, patří mezi velmi závažné a nebezpečné činy ohrožující svobodu a právo na ochranu osobnosti. Proto je zákonodárcem také zařazena ve zvláštní části, Hlavě II trestního zákoníku.

Jde o jednání, kdy pachatel násilím, lstí nebo hrozbou násilí či jiné újmy zavleče osobu do ciziny. Trestá se i ten, kdo jiné přiměje nebo odvrací jeho návrat. Jednání je trestné i v případě, pokud dochází k zavlečení z ciziny do České republiky.⁵⁶

Pod pojmem lest se rozumí vyvolání omylu, který přiměje osobu, aby se odebrala do zahraničí. V případě použití fyzické síly k dosažení cíle se jedná o násilí. O násilí se ale také bude jednat, pokud pachatel uvedl osobu do stavu bezbrannosti, jak dovodila judikatura.⁵⁷ Pokud se jedná o hrozbu násilí, může být vykonána okamžitě, případně i do budoucna. Taková hrozba se může týkat i násilí na majetku nebo na jiných osobách odlišných od napadeného, například hrozba násilí vůči rodině napadeného. V případě hrozby jiné újmy se může jednat o majetkovou ztrátu nebo hrozbu rozvratu rodiny.⁵⁸

Tento čin často doprovází i trestný čin kuplířství ve spojitosti s prostitucí. Prostitutky jsou odváženy do zahraničí za účelem provozování prostituce. Většinou k tomu dochází z ekonomických důvodů, aby mohly být prostitutky nabízeny za nižší ceny, než je obvyklé v daném místě.⁵⁹

3.1.5. Vydírání

Trestného činu vydírání se dopustí ten, kdo násilím nebo pod pohrůzkou násilí či jiné újmy nutí oběť k nějakému jednání. Může se jednat o takové jednání,

---

⁵⁶ § 172 trestního zákoníku.

⁵⁷ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2012, sp.zn. 11 Tdo 975/2012.

⁵⁸ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1545.

⁵⁹ CHMELÍK, Jan a kol. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 201 s., [4] s. obr. příl. ISBN 80-7178-739-6. s. 113.

kdy pachatel jiného nutí, aby nějakým způsobem konal, opomenul nebo něco strpěl.⁶⁰

Trestný čin znásilnění podle § 185 trestního zákoníku a trestný čin sexuálního nátlaku podle § 186 trestního zákoníku jsou speciální úpravou vůči trestnému činu vydírání.⁶¹ Případný souběh trestného činu vydírání s trestným činem zbavení osobní svobody dle § 170 trestního zákoníku je možný, protože tyto trestné činy mají rozdílný chráněný zájem.⁶²

Prostitutky se vzhledem ke své složité životní situaci často dostávají do prostředí, kde k trestnému činu vydírání spolu s dalšími doprovodnými trestnými činy často dochází.

3.1.6. Znásilnění a sexuální nátlak

Trestný čin znásilnění je jedním z nejbrutálnějších a nejnebezpečnějších trestných činů souvisejících s provozováním prostituce. Tento trestný čin je upraven ve zvláštní části, v Hlavě III, § 185 trestního zákoníku. Ke znásilnění v souvislosti s prostitucí dochází poměrně často. Buď jsou prostitutky k sexu přímo donucené, nebo jsou přinucené provést jiný úkon vedoucí k sexuálnímu uspokojení, než na jakém byly původně s klientem domluveny.

Právem chráněným zájmem tu je právo se rozhodovat o svém pohlavním životě. Předmětem útoku je kdokoliv bez ohledu na pohlaví či věk. Vyšší trestní sazby jsou stanoveny v případě, kdy byl tento čin spáchán na dítěti. Pokud byl tento trestný čin spáchán pachatelem, který je s obětí ve vztahu manželském, partnerském či jako její druh, uplatní se úprava § 163 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu. V takovém případě lze trestní stíhání zahájit nebo v něm pokračovat pouze v případě, pokud s tím oběť trestného činu souhlasí, přičemž: *„Tím se liší současná a právní úprava od staré úpravy rakouské, neboť podle rakouského trestního zákoníku z roku*

---

⁶⁰ tuto úpravu nalezneme v § 175 trestního zákoníku.

⁶¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1578.

⁶² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2005, sp.zn. 7 Tdo 964/2002.

*1852 nemohla být předmětem útoku u trestného činu násilného smilstva (§ 125 až 127 rak. tr. zák.) vlastní manželka pachatele.*⁶³

Vraťme se ale zpátky ke skutkové podstatě trestného činu, která je upravena v § 185 trestního zákoníku, jež stanoví hypotézu, že „*Kdo jinému násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije bezbrannosti...*“ Násilí či pohrůžka násilí představuje v alinea 1 použití samotné fyzické síly za účelem vykonání pohlavního styku. Za násilí se považuje i to, pokud pachatel uvedl svou oběť do stavu bezbrannosti, aby s ní vykonal pohlavní styk. U pohrůžky násilí se nemá na mysli jen bezprostřední násilí. Stačí i pohrůžka, že násilí bude hrozit i v budoucnosti, tedy s časovým odstupem.⁶⁴ Pohrůžka násilí s tím, aby se dotyčná osoba svlékla, ovšem nepředstavuje znásilnění, jak judikoval soud.⁶⁵ Pachatel také může využít bezbrannosti oběti. To znamená, že oběť je již ve stavu, se kterým nemůže projevit svou vůli týkající se pohlavního styku. Donucením se rozumí, pokud pachatel překoná vážně míněný odpor.

Důležitým pojmem, který se ve druhém odstavci objevuje, je soulož. Soulož se rozumí: „*Za soulož (coitus) je třeba pokládat spojení pohlavních orgánů muže a ženy. Při souložích fakticky dochází k tomu, že mužský pohlavní úd vnikne do pohlavního orgánu (vagíny, pochvy) ženy. To znamená, že oba tyto orgány se spolu spojí v jednom okamžiku.*“⁶⁶ Ve srovnání s pohlavním stykem dochází k ukájení sexuálního pudu a nezáleží, zda se jedná o styk mezi mužem a ženou nebo stejným pohlavím. Pohlavní styk v sobě zahrnuje různé druhy ukájení, a to soulož, orální či anální styk, ale také může představovat různé předměty, které jsou vsunovány do ženských genitálií a další takové činnosti. Obecně bychom mohli shrnout, že se jedná o činnosti, které vedou k ukájení pohlavního pudu. Nemělo by tak záležet, zda se pachatel skutečně uspokojil.⁶⁷ S tímto závěrem se ale neztotožnil Nejvyšší soud,

---

⁶³ JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Vyd. 2. Praha: Leges, 2010. 904 s. Student. ISBN 978-80-87212-49-3. s. 548.

⁶⁴ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1652.

⁶⁵ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky, ze dne 1.4.2003, sp.zn. 5 Tdo 330/2003.

⁶⁶ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1655.

⁶⁷ tamtéž s. 1655.

který ve svém rozhodnutí⁶⁸ uvedl, že: „*Vzájemné osahání, tření pohlavních orgánů, narážení do pohlavního orgánu rukama či nohama, ale i libání pohlavního orgánu, tedy aktivity, které dle skutkových zjištění proběhly mezi obviněným a poškozeným, nelze podřadit pod definici pohlavního styku, případně i jiného pohlavního styku provedeného způsobem srovnatelným se souloží. Obviněný se daného jednání dle skutkových zjištění dopustil opakovaně, nicméně ani v jednom případě nebylo prokázáno, že by dosáhl sexuálního uspokojení, tedy ejakuloval. Stěžejní je tedy skutečnost, zda obviněný svým jednáním sledoval vlastní sexuální uspokojení. S ohledem na skutečnost, že u obviněného k ejakulaci nedošlo, tedy jednáním nedošlo k ukojení jeho pohlavního pudu na těle jiné osoby, nelze takové jednání kvalifikovat jako pohlavní styk.*“

V následujícím § 186 trestního zákoníku je upraveno jednání, kdy pachatel násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy nutí oběť k sebeukájení nebo k obnažování. Jedná se tedy o rozšíření ochrany proti dalším formám trestného jednání v sexuální oblasti.

3.1.7. Pohlavní zneužití a svádění k pohlavnímu styku

O trestný čin pohlavního zneužití se jedná, pokud dojde k souloži s dítětem, což dle trestního zákoníku § 187 znamená osobu mladší patnácti let. Rozdíl oproti trestným činům znásilnění či sexuálního nátlaku je to, že pro naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu není třeba jakéhokoliv násilí. I když osoba mladší patnácti let vykoná soulož dobrovolně, stále se bude jednat o trestný čin. Pouze v případě milostného vztahu mezi pachatelem a zneužívanou osobou nelze kvalifikovat jednání podle § 187 odst. 2 trestního zákoníku, tedy, že tak došlo ke spáchání trestného činu tím, že pachatel využil závislosti zneužívané osoby.⁶⁹

Aby mohlo dojít k souloži, musí být pachatel osobou odlišného pohlaví než je oběť – zneužitá osoba. V případě osob stejného pohlaví může dojít ke zneužití pouze jiným způsobem než souloží.⁷⁰

---

⁶⁸ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 5. 2012, sp. zn. 3 Tdo 345/2012.

⁶⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26.01.2007, sp.zn. 11 Tdo 759/2006.

⁷⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1675.

Zákon nepřihlíží ani k fyzické či psychické pohlavní vyspělosti dítěte.⁷¹ Vyšší trestní sazba se použije v případě, že osoba spáchá tento trestný čin na dítěti, které je svěřené jejímu doзору, zneužije jeho závislosti či postavení nebo důvěryhodnosti. Následující odstavec § 187 trestního zákoníku uvádí další okolnosti zvyšující trestní sazbu, např. pokud svým jednáním pachatel způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

V § 202 trestního zákoníku nalezneme právní úpravu trestného činu svádění k pohlavnímu styku. Jedná se o jednání, kdy pachatel nabídne, slíbí nebo poskytne, a to ať už dítěti či jiné osobě, za pohlavní styk či jiné uspokojování nějaké výhody, úplatu či jiný prospěch.

Úplata bývá nejčastěji ve formě peněžní částky nebo ve formě nějakých šperků, hraček atd. Výhoda může poskytnuta například zvýhodněním u nějaké zkoušky ve škole apod. Prospěchem se má na mysli prospěch nemajetkové povahy.⁷²

Naopak, spáchá-li takové jednání dítě, pak nejde podle § 203 trestního zákoníku o trestné jednání: „*Dítě, které žádá nebo přijme za pohlavní styk s ním, své pohlavní sebeukájení, obnažování nebo jiné srovnatelné chování úplatu nebo jinou výhodu či prospěch, není pro takový čin trestné, a to ani podle ustanovení o návodci nebo pomocníkovi.*“

Takové jednání dítěte nelze posoudit ani jako formu účastenství.⁷³ Z toho vyplývá, že ačkoliv by dítě souhlasilo s prostitucí a poskytovalo sexuální služby, nedopustí se trestného činu.

3.1.8. Kuplířství

Kuplířství je upraveno v § 189 trestního zákoníku. Trestného činu kuplířství se dopustí ten: „*kdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce nebo kořistí z prostituce provozované jiným*“. Objektem tohoto trestného činu je ochrana mravnosti a svobodného rozhodování člověka v sexuální oblasti. Do této úpravy byla promítnuta i Úmluva o obchodu s lidmi.

---

⁷¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1675..

⁷² tamtéž s. 1772.

⁷³ tamtéž s. 1775.

Objektivní stránkou jsou dvě jednání. To první spočívá v přiměnění, zjednáání, najmutí nebo svedení jiného k provozování prostituce a druhé, kterým je kořistění z prostituce provozované jiným. První jednání je velmi podobné definici návodu podle § 24 trestního zákoníku a druhé jednání podílnictví podle § 214 trestního zákoníku. Vymezení pojmu prostituce přitom vyplývá z několika soudních rozhodnutí, které prostituci vymezují jako: „*Prostitucí je pohlavní styk s jinou osobou nebo osobami za úplatu. Pohlavním stykem je jakýkoli způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, ať stejného či různého pohlaví. Jde o širší pojem než soulož zahrnující i všechny další formy ukájení pohlavního pudu jiné osoby stejného nebo opačného pohlaví tělesným stykem za úplatu (viz č. 22/1995 Sb. rozh. tr.).*“⁷⁴

Nejasné se mohou zdát i pojmy přiměje, zjedná, zláká a svede. Co všechno lze pod tato slova pojmout za jednání? Zjednááním se rozumí uzavření smlouvy nebo dohody za účelem provozování prostituce. Najmout znamená, že najímané osoby provedou sexuální službu neboli prostituci, a to buď tomu kdo je najal, případně jiné osobě odlišné od nájemce. Pokud bychom v někom úmyslně vzbudili rozhodnutí provozovat prostituci, dopouštíme se svedení. Můžeme se přitom dopustit i nepřímého svedení, a to díky „živému nástroji“.⁷⁵ Pachatel přiměje jiného k pohlavnímu styku či obdobnému srovnatelnému chování také tím, že využije závislosti druhé osoby, její důvěry nebo jiného vlivu.⁷⁶

Kořistěním se rozumí získávání majetkového prospěchu z prostituce provozované jinou osobou. Nemusí se jednat o aktivní chování, kdy by docházelo k vynucování takového prospěchu, ale postačí přijetí úplaty za umožnění.⁷⁷ Dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR naplní znak „kořistí z prostituce provozované jiným“ i noční vrátný v hotelu, pokud přijímá úplatu za to, že umožní provozování

---

⁷⁴ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24.03.2011, sp.zn. 6 Tdo 247/2011

⁷⁵ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. s. 1684.

⁷⁶ tamtéž s. 1668.

⁷⁷ tamtéž s. 1685.

prostituce. Ačkoliv svým jednáním nijak sám úplatu nevynucoval a nevyžadoval, i přesto kořistil, a to „pouze“ tím, že úplatu přijal.⁷⁸

3.1.9. Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Právní úpravu tohoto trestného činu nalezneme v § 190 trestního zákoníku, který stanoví, že: *„kdo provozuje prostituci v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí“*. V odst. 2 se hypotéza trestného činu rozšiřuje i na toho, kdo takové jednání organizuje.

Objektem trestného činu je ochrana dětí před projevy prostituce právě v takových lokalitách, kde se děti nejvíce vyskytují, aby tak byly chráněné a nebyl narušen jejich mravní vývoj. V § 126 trestního zákoníku je definice pojmu dítě následující: *„Dítětem se rozumí osoba mladší osmnácti let, pokud trestní zákon nestanoví jinak“*.

Objektivní stránka je dána místem spáchání, které trestní zákon vymezuje. Je tím blízkost školy nebo obdobného zařízení nebo místo určené pro děti. Jiná obdobná zařízení mohou být např. zařízení odborného poradenství pro děti aj. Místa vyhrazená pro pobyt nebo návštěvu dětí jsou taková místa, která, ačkoliv nejsou takto přímo upravená zákonem, jsou určena především pro děti. Do této kategorie lze zařadit dětská hřiště, dětské koutky a veškeré jiné prostory vyčleněné pro děti.

Úprava v § 190 odst. 2 trestního zákoníku dále uvádí: *„Kdo organizuje, střeží nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí...“*. Zákonodárce zde měl na mysli činnosti směřující k provozování prostituce, například shánění klientů. Ustanovení míří na činnost tzv. pasáků.

U tohoto trestného činu je možný jednočinný souběh s trestným činem kuplířství, který trestní zákoník upravuje v § 190. Souběh je možný z toho důvodu, že každý z těchto trestných činů má jiný chráněný zájem.⁷⁹

---

⁷⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 11 Tz 17/77 (publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 11/78 Sb.).

Ve třetím odstavci § 190 zákonodárce zvyšuje trestní sazbu odnětí svobody a pachateli tak hrozí uložení trestu propadnutí majetku v případě, že pachatel spáchá tento čin na dvou a více místech nebo opětovně.

Tato skutková podstata trestného činu nemá za úkol zakazovat prostituci, ale přesunout ji pouze na místa, kde se nevyskytují děti, respektive mimo místa určená přímo dětem. Nezodpovězenou otázkou ovšem zůstává, kam prostituci přesunout. Z tohoto ustanovení nám přitom pouze vyplývá, na jakých místech je zakázána.⁸⁰

3.1.10. Pornografie a s ní spojené trestné činy

Trestné činy související s pornografií jsou upravené v Hlavě III trestního zákoníku, přičemž jde o tyto trestné činy: § 191 šíření pornografie, § 192 výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií a § 193 zneužití dítěte k výrobě pornografie.

Pornografie jako taková trestná není. Trestné ovšem je, pokud ji někdo šíří v podobě, kterou trestní zákon vyjmenovává, a to sice: „*fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo*“,⁸¹ ovšem s tím, že musí jít o takové dílo, kde se vyskytuje násilí nebo jiné skutečnosti, kterými dochází k ponižování člověka. Prostitutky patří mezi skupinu, které se nezdálo mohou věnovat pornografii s obsahem násilí či ponižujících situací. Dle judikatury⁸² není důležité v případě šíření pornografie, zda se někdo skutečně s takovým obsahem seznámil, ale zda byl tento obsah veřejně přístupný nebo dostupný. S rozvojem doby bývají pro šíření pornografie velmi často využívány internetové sociální sítě.

Velmi ohroženou skupinou jsou děti, kterým by měla náležet největší ochrana. Některé děti, které jsou nucené k prostituci nebo k jinému jednáním souvisejícím s pohlavním stykem, mohou být využívány zároveň i k dětské pornografii. Trestní zákoník v § 192 a § 193 trestá právě jednání spojená s dětskou pornografií. Trestán je ten, kdo nakládá s materiálem obsahující dětskou pornografií, a to tím způsobem, že ji u sebe přechovává nebo ji přímo vyrábí, případně dováží či

---

⁷⁹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9. s. 1692.

⁸⁰ CHROMÝ, Jakub. Nad právním postihem provozování prostituce (nejen) dle návrhu trestního zákoníku. *Státní zastupitelství*, 2007, 5(9), s. 13-20. ISSN 1214-3758.

⁸¹ § 191 odst.1 trestní zákoník.

⁸² Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR 1 Tz 33/1986.

vyvází. Trestné je i kořistění z pornografického díla. Ustanovení § 193 trestního zákoníku zase trestá osoby, které přimějí nebo zlákají dítě k vytvoření takového pornografického díla.

Dětská pornografie je součástí „komerčního sexuálního zneužívání dětí“. Tento pojem byl přijat na 1. světovém kongresu proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí, který se konal v roce 2006. Vedle dětské pornografie se ke komerčnímu zneužívání dětí zařazuje také dětská prostituce a obchodování s dětmi.⁸³

I když je dětská pornografie trestná, jde o výhodné „podnikání“, neboť na trhu existuje velká poptávka po takových pornografických dílech. Výrobci se proto snaží tuto situaci řešit, aniž by se nutně dopustili trestného činu. Používají proto osoby starší osmnácti let, které však připomínají svou nevyspělou postavou dítě. Existuje snaha o to, aby i takové jednání, které by budilo dojem, že je pornografickým dílem s dítětem, bylo trestným činem.⁸⁴

Je ovšem otázkou, jak by taková úprava měla vypadat, aby nedocházelo k absurdním situacím, kdy by ten, kdo vypadá po fyzické stránce nevyspěle, nemohl účinkovat v pornografii, resp. dopouštěl by se tím trestného činu. Takové dokazování by pak mohlo být velmi složité a z mého pohledu i zbytečné.

3.2. Související právní úprava - obecně závazné vyhlášky

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen „zákon o obcích), mají obce pravomoc upravovat si záležitosti veřejného pořádku pomocí obecně závazných vyhlášek. V rámci této úpravy si mohou regulovat, zda a kde bude provozování prostituce přestupkem. Ústavní soud ve svém nálezu⁸⁵ jednoznačně definoval, že: *„Veřejný pořádek může být narušován i jednáním jsoucím v rozporu s dobrými mravy. Typickým příkladem je právě nabízení prostituce na veřejných prostranstvích. Toto jednání je jak jednání v rozporu s dobrými mravy, tak i jednání narušující veřejný pořádek.“* V § 10 písm. a) zákona o obcích je uvedeno, že obec může stanovit, které záležitosti by mohly narušit veřejný pořádek nebo by byly v rozporu

---

⁸³ POREMSKÁ, Michaela. Právní úprava pornografie v českém a slovenském právním řádu. *Státní zastupitelství*, 2007, 5(7-8), s. 28-33. ISSN 1214-3758.

⁸⁴ VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2007, 141 s. Psyché (Grada Publishing). ISBN 978-802-4722-184. s. 58.

⁸⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2007, Pl. ÚS 69/04.

s dobrými mravy. Obecně závaznou vyhláškou tedy může obec stanovit zákaz takových činností nebo naopak určit, kde se mohou vykonávat.

Vyhlášky, které upravují prostituci, zakazují tuto činnost na veřejných prostranstvích právě z toho důvodu, že by mohlo dojít k narušení veřejného pořádku. Tyto obecně závazné vyhlášky našly uplatnění ve městech jako je například Praha, Plzeň, Chomutov a jiné. Prostitutky, které by tam nabízely nebo poskytovaly sexuální služby v rozporu s příslušnou vyhláškou, by se tak dopouštěly přestupku podle § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a mohly by být sankcionované pokutou. Pokud ovšem pokuta není zaplacená na místě, což z velké většiny není, je následně velmi obtížně vymahatelná.

Některé obce používají netradiční prostředky, jak postihnout pouliční prostituci. Jedná se o natáčení klientů, vyhotovování fotografií aut a poté zveřejnění těchto záznamů na webových stránkách Městské policie. Tento přístup zvolilo město Chomutov a nazývá tuto kampaň: „informační kampaň boje proti pouliční prostituci“⁸⁶

Na jednu stranu jde jistě účinný boj s prostitucí a dalšími negativními jevy s ní souvisejícími a zároveň lze ocenit snahu města Chomutov vzít věc do svých rukou a něco konat. Na druhou stranu se mi tento způsob zdá až příliš agresivní. Vystavovat fotografie aut, kde u některých aut vzhledem k jejich specifickému vzhledu (atypická barva či model, nápisy po autě a jiné) může dojít k jednoznačné identifikaci osoby a jejímu morálnímu odsouzení ostatními obyvateli, mi přijde jako jednání za pomyslnou hranou.

Uvedené obecně závazné vyhlášky však nevedou k eliminaci prostituce, ale pouze k jejímu přemístování buď v rámci města do jiných čtvrtí, nebo případně do jiných měst. Dalším nebezpečným následkem represivních obecně závazných vyhlášek může být i to, že se prostitutky budou bát oznámit trestný čin, pokud na

---

⁸⁶ Tisková zpráva - Informační kampaň o způsobu boje proti prostituci se daří. BRANDA, Tomáš. *Chomutov* [online]. 20.10.2008 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.chomutov-mesto.cz/tiskova-zprava-informacni-kampan-o-zpusobu-boje-proti-prostituci-se-dari/d-1001430/p1=36839>.

nich byl spáchán v souvislosti s provozováním prostituce, aby následně nebyly sankcionované.⁸⁷

---

⁸⁷ ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 56.

4. Vybraný stručný náhled do právní úpravy v zemích EU a ve třetích zemích

4.1. Legislativní přístupy k prostituci

V jednotlivých státech je možné sledovat různé přístupy, jak se vypořádat s prostitucí. Země volí různou úpravu ať už s ohledem na svůj historický vývoj nebo aktuální potřebu nové úpravy. Základním členěním legislativní úpravy je abolicionismus, represe a reglementace.⁸⁸

Aboliční přístup je legislativní úprava, která je použita mimo jiné v České republice. Jedná se o přístup, který navazuje na reglementaci. Abolicionisté viděli v reglementaci nepřímé schvalování prostituce, které se mělo projevovat tím, že jsou prostitutky podrobeny policejnímu dozoru a pravidelným zdravotním kontrolám. Abolicionisté s tímto nesouhlasili a snažili se proti reglementaci bojovat. Jeden z agitátorů tohoto přístupu byl i Tomáš Garrigue Masaryk, který označil prostituci za škodlivý společenský jev.⁸⁹

Je to tedy přístup, který netrestá samotnou prostituci, ale její doprovodné negativní jevy. V této úpravě je dán důraz na prevenci směřující k tomu, aby se počet prostitutek snížil a s ním i počet trestně postižitelných jevů, jako jsou obchodování s lidmi, kuplířství, znásilnění a jiné.

Legislativní přístup prostřednictvím represe nebo také nazývané prohibice striktně zakazuje provozování prostituce. Trestá všechny osoby, které ji buď samy provozují nebo řídí, organizují či jinak pomáhají organizovat. Prostituce není povolena v žádné formě.⁹⁰

Důsledkem takové represivní úpravy může být i přesun prostitutek do zemí s liberálnější úpravou. Zároveň však prostituce nevymizí, pouze se přesune do ilegality.

---

⁸⁸ TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995, 84. s. s. 7-8.

⁸⁹ LENDEROVÁ, Milena. *Chytila patrola, aneb, Prostituce za Rakouska i republiky*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2002. 219 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-246-0379-9. s. 42-44.

⁹⁰ tamtéž s. 23-24.

Reglementace přistupuje k prostituci jako k něčemu, co toleruje a zároveň se snaží o její kontrolu, dohled či dozor. Používá k tomu prostředky, jako jsou například zdravotní kontroly.⁹¹

Mohlo by se zdát, že pravidelné zdravotní prohlídky mohou být jen ku prospěchu, ale není to tak černobílé. Na jednu stranu se dá říci, že by k určitému snížení nákazy pohlavními nemocemi mohlo dojít. Mohlo by to pomoci i k zachování obecného zdraví prostitutek. Na druhou stranu by ale klienti prostitutek mohli dospět k názoru, že pohlavní styk s prostitutkou je bezpečný a žádné nakažení pohlavní chorobou nehrozí. Pohlavní styk by tedy byl provozován bez jakékoliv ochrany, respektive kondomu. Pohlavní nemoc však může být zjištěna až několik týdnů po nakažení a osoba, která je infekční, by tak přenášela chorobu na ostatní.⁹²

Prostitutky v rámci tohoto přístupu také podléhají registraci. Existoval by tedy seznam osob, které provozují prostituci. Takový stav může vést ke ztížení následné resocializace, pokud by se daná osoba rozhodla skončit s provozováním prostituce. Záleželo by tak na podmínkách vedení takového seznamu, kdo by měl do něj přístup, kdo by do něj mohl nahlížet a jak dlouho by se informace v něm obsažené uchovávaly.⁹³

V České republice prostituce prošla všemi legislativními přístupy. Do roku 1922 podléhala prostituce reglementačnímu přístupu. Prostitutky byly pod dohledem policie a musely být podrobené pravidelným lékařským prohlídkám.⁹⁴

Represivní přístup začíná dominovat po roce 1945, a to z důvodu vydání dekretu prezidenta republiky⁹⁵. Tímto dekretem bylo nepřímě trestáno provozování prostituce.

---

⁹¹LENDEROVÁ, Milena. *Chytila patrola, aneb, Prostituce za Rakouska i republiky*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2002. 219 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-246-0379-9. s. 29-30.

⁹²MITLÖHNER, Miroslav. *Erotika a paragrafy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1999. 131 s. Právo pro každého. ISBN 80-7169-691-9. s. 74-86.

⁹³ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 64

⁹⁴WIESNER, Antonín. *Dějiny prostituce a příjice v Československu*. V Praze: Čsl. společnost pro potírání chorob pohlavních, 1925. 103 s. Vědecká knihovna Čsl. společnosti pro potírání chorob pohlavních; sv. 2. s. 64- 66.

⁹⁵Dekret prezidenta č. 88/1945 O všeobecné pracovní povinnosti.

Tento přístup přetrvával i se zákonem č. 140/1961 Sb., trestní zákon, který trestal prostituci v rámci trestného činu příživnictví podle § 203. Tento trestný čin byl však následně zákonem č. 53/1963 Sb. změněn.⁹⁶ Ve druhém odstavci trestného činu příživnictví bylo tedy stanoveno: „*Kdo se soustavně vyhýbá poctivé práci a dává se někým vydržovat, nebo si prostředky k obživě opatřuje jiným nekalým způsobem, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.*“

Aktuálně účinná úprava prostituce zvolila aboliční přístup. Prostituce trestná není, jsou trestná pouze její doprovodná jednání, jako je kuplířství, obchodování s lidmi a jiné. Otázkou je, jak dlouho tento stav zůstane. Poslední dobou je tato problematika čím dál více diskutována, ovšem žádné výrazné změny nenastaly. Ačkoliv se objevilo více návrhů zákonů s určitým řešením situace, zatím se s velkým úspěchem nesetkaly.

4.2. Vybraný stručný náhled do právní úpravy v zemích EU a ve třetích zemích

To, jak je upravená prostituce v jiných zemích, je pro nás velmi významné. Na základě zkušenosti z jiných zemí se můžeme rozhodnout pro úpravu, která se nejvíce osvědčila s ohledem na to, kam chceme směřovat a jaký si vybereme přístup k úpravě prostituce.

4.2.1. Německo

Německo přijalo v roce 2002 zákon o regulaci právních vztahů osob v prostituci⁹⁷. Před přijetím této úpravy byla prostituce upravená stejně jako v současnosti v České republice, nebyla tedy výslovně povolena zákonem, ale ani zakázána. Velký vliv na vývoj mělo rozhodnutí soudu v Berlíně, který konstatoval, že provozování prostituce zletilými osobami není nemravné.⁹⁸ Toto rozhodnutí mělo vliv i na návrh zákona o toleranci poskytování sexuálních služeb v České republice, který již byl rozebírán.

---

⁹⁶ TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995, 84. s. s. 7.

⁹⁷ V němčině *Gesetz zur Regelung der Rechtsverhältnisse der Prostituierten*.

⁹⁸ Jedná se o rozhodnutí VG 35 A 570.99 ze dne 1.12.2010.

Tento zákon je federálním zákonem Spolkové republiky Německo a vyznačuje se svou jednoduchostí a stručností. Prostitutky mají právní nárok na úplatu za poskytnutí sexuální služby a prostituci lze vykonávat i v pracovněprávním vztahu.

S touto úpravou je spojen i negativní vliv. Německo pocítilo příliv migrantek, zvláště z východní Evropy. Vzhledem k tomu, že se jedná o federální zákon, jednotlivé spolkové státy zaujímají rozdílná stanoviska, co se týče jeho výkladu, čímž dochází k odchylným aplikacím úpravy v jednotlivých spolkových státech.⁹⁹

Důležitou otázkou u legalizované prostituce jsou daně. Je to i jeden z ekonomických důvodů proč legalizovat prostituci – může to být pro stát finančně výhodné. Jednalo by se o další příjem do státního rozpočtu. Takový příjem by rozhodně nebyl zanedbatelný.¹⁰⁰

Novinkou je v Německu tzv. sexuální asistence. Spadá pod úpravu zákona o regulaci právních vztahů osob v prostituci. Cílí na skupinu handicapovaných lidí a jejím účelem je pomoci jim se sexuálním uspokojováním. Takový asistent buď může pomoci opatřit různé sexuální pomůcky, nebo případně přímo poskytnou sexuální službu. Asistenti musí zároveň dobře znát právní úpravu, která chrání postižené lidi, aby nedošlo k jejich zneužití. Tím se například myslí požadavek, aby postižená osoba mohla udělit souhlas, že s takovou službou souhlasí.¹⁰¹

4.2.2. Nizozemsko

V Nizozemsku vstoupila v účinnost nová úprava prostituce dne 1. 10. 2000. Důvodem této změny bylo to, že Nizozemsko chtělo získat alespoň částečnou kontrolu nad prostitucí, a to mj. z důvodu ochrany mladých dívek. Došlo tedy k částečné legalizaci prostituce a její regulaci. Zákonodárci si od této úpravy slibují snížení kriminality, která je spojená s prostitucí. V různých regionech je různá

---

⁹⁹ ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 13-16.

¹⁰⁰ URBÁNEK, V. ČSÚ - podíl prostituce na HDP ČR je zanedbatelný. *Kurzy.cz:světové akcie, kurzy měn, komodity, zákony, zaměstnání* [online]. 8.4.2002 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://zpravy.kurzy.cz/41312-csupodil-prostituce-na-hdp-cr-je-zezanedbatny>.

¹⁰¹ ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 135-137.

úprava prostituce a různé pravomoci orgánů v rámci potírání prostituce. V důsledku toho dochází k přesunu prostituce do oblastí s liberálnější přístupem k prostituci.¹⁰²

Prostituci lze provozovat jako podnikatel nebo být v pracovním vztahu, tj. v pozici zaměstnance. Vydávají se obecné licence, které představují oprávnění provozovat „veřejné domy“, ovšem za dodržení určitých podmínek. Nesmí docházet k narušení veřejného pořádku, například takové zařízení nesmí být v blízkosti školy. Musí být dodržovány i hygienické předpisy a v neposlední řadě je důležitá ochrana prostitutek. Prostitutky si mohou vybrat klienta samy, nesmí dojít v tomto ohledu k žádnému nátlaku. Jedna z dalších podmínek je používání kondomu. To slouží jak k ochraně samotné prostitutky, tak k ochraně klienta a předcházení nákaze pohlavní nemocí.¹⁰³

Ráda bych také zmínila speciální úpravu u pouliční prostituce. V Nizozemsku vznikly tzv. „tippelzony“, což jsou vymezená místa, kde je prostitutkám povoleno provozovat prostituci. Jsou zde vybudované jednotlivé kóje pro auta klientů, kde sexuální služba probíhá, případně i kóje pro cyklisty.¹⁰⁴

4.2.3. Švédsko

Ve Švédsku platí odlišná úprava od úpravy v Nizozemsku. V roce 1998 vstoupila v účinnost úprava v podobě několika zákonů na ochranu žen. Provozování prostituce není trestné, ale je trestné pro jejich klienty.¹⁰⁵

Můžeme říci, že se tento model vychází z veřejného mínění společnosti, když vyšlo najevo, že: „v roce 1996 podporovalo kriminalizaci mužů kupujících si sexuální služby 45% žen a 20 % mužů. V roce 2008 tento zákon podpořilo 79 % žen

---

¹⁰² Prostituce - Výzkumy. *Ministerstvo vnitra České republiky*, [online]. 2010 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-vyzkumy.aspx>.

¹⁰³ ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. 135-137. s. 28-35.

¹⁰⁴ tamtéž s. 36-37.

¹⁰⁵ Untersuchung „Auswirkungen des Prostitutionsgesetzes“. *Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend* [online]. datum vydání nevedeno [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: <http://www.bmfsfj.de/doku/Publikationen/prostitutionsgesetz/050103.html>.

a 60 % mužů. Švédská policie navíc potvrdila, že severský model má odrazující účinek na obchodování s lidmi za účelem pohlavního vykořisťování.“¹⁰⁶

Pro pochopení situace ve Švédsku je třeba podívat se rovněž na návrhy zákonů v minulosti. V roce 1977 vznikl návrh, který by trestal pouze klienty prostitutek, jak je tomu dnes. Naopak návrh z roku 1993 vzhledem k negativním jevům, které s sebou prostituce přináší, navrhoval, aby se trestalo provozování prostitutek i na straně prostitutky. Tento návrh ale nebyl schválen.¹⁰⁷

4.2.4. Rakousko

Rakousko se řadí spolu s dalšími státy jako Nizozemsko, Německo a Dánsko mezi státy, kde je prostituce povolena. Nelze zde tedy provozovat prostituci jako živnost, ale v zařízeních k tomu určených „veřejných domech“ je povolena. Pouliční prostituce je zakázána, až na určité oblasti, které si reguluje město Vídeň. Každá prostitutka musí být zaregistrována na policii a chodit na pravidelné zdravotní prohlídky.¹⁰⁸

4.2.5. Kanada

Velké změny v úpravě provozování prostitutek proběhly v Kanadě, a to v závěru roku 2013. Nejvyšší soud v Kanadě ve svém rozhodnutí¹⁰⁹ zrušil zákony týkající se zákazu prostitutek. Na základě tohoto rozhodnutí tak došlo ke zlegalizování provozování „veřejných domů“.

Soud takto rozhodl na podnět tří prostitutek, které uvedly, že taková úprava prostitutek, jaká je v Kanadě, je nedostačující, respektive prostitutky se cítí být v nebezpečí vzhledem k tomu, že si ani nemohou nikoho najmout na ochranu svého

---

¹⁰⁶ NÁVRH ZPRÁVY o pohlavním vykořisťování a prostituci a jejich dopadu na rovnost žen a mužů, [online]. 2.10.2013 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/femm/pr/1004/1004417/1004417cs.pdf.

¹⁰⁷ Untersuchung „Auswirkungen des Prostitutionsgesetzes“ Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend [online]. datum vydání neuvedeno [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: <http://www.bmfsfj.de/doku/Publikationen>.

¹⁰⁸ Überblick über die wichtigsten Regelungen der Prostitution... .SOPHIE-BildungsRaum für Prostituierte [online]. datum vydání neuvedeno [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: http://de.sophie.or.at/basic_infos/prostitutions-gesetze/recht-wie-regeln-gesetze-die-prostitution#Gesetze.

¹⁰⁹ Supreme Court Canada, Canada (Attorney General) v. Bedford, 2013 SCC7 ze dne 20.12.2013.

bezpečí před případně agresivními klienty, protože by se tak dopouštěly trestného činu.¹¹⁰ Soud dal za pravdu tvrzeným skutečnostem a zrušil předpisy upravující prostituci. Aktuálně se tedy čeká na schválení nové legislativy upravující tuto problematiku.

4.2.6. Čína

Čína je jednou ze zemí, kde panuje snaha vlády mít prostituci pod kontrolou. Prostituce je zde zakázaná a přísně trestaná, přičemž hrozí udělení pokuty či trest odnětí svobody. I přesto zde nalezneme velké množství „veřejných domů“ či masážních salonů, kde se prostituce provozuje.¹¹¹ V Číně je prostituce velmi dostupná a levná záležitost.

V posledních letech dochází i k velkému rozšíření pohlavních chorob. Jediným řešením této situace je reforma. Vláda se snaží tento problém řešit. K žádným významným změnám ovšem stále nedošlo.

4.2.7. Shrnutí

Vzhledem k vybranému náhledu do právní úpravy provozování prostituce jiných zemí je zřejmé, že různé státy se tuto problematiku snaží řešit různými způsoby. Úprava přitom často vychází z historických souvislostí a nálad ve společnosti.

Právní úprava v Německu před přijetím zákona z roku 2008 – tj. než byla prostituce zlegalizovaná, byla víceméně podobná úpravě, jako je nyní v České republice. Otázkou je, jak se tato úprava za pár let osvědčí. Na její hodnocení je možná až příliš brzo. Co můžeme nyní říci je, že došlo k nárůstu počtu migrantek a k rozšíření prostituce. U prostitutek byl však tento zákon přijat pozitivně. Díky této

---

¹¹⁰ Supreme Court strikes down Canada's prostitution laws, *CBCNews* [online]. 20.12.2013 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://www.cbc.ca/news/politics/supreme-court-strikes-down-canada-s-prostitution-laws-1.2471572>.

¹¹¹ Čínská policie už nebude svázané prostitutky vláčet v průvodech hanby, *idnes* [online]. 27.7.2010 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/cinska-policie-uz-nebude-svazane-prostitutky-vlakcet-v-pruvodech-hanby-1mn-/zahranicni.aspx?c=A100727_141307_zahranicni_stf.

úpravě mají prostitutky větší možnost právně se bránit a prostitutkám je tak zajištěna větší ochrana. Zda došlo ke snížení kriminality díky této úpravě, zatím jasné není.¹¹²

Protipól této úpravy je Čína. I přes zákaz prostituce tento druh služeb v zemi jen kvete. Úprava Švédska se zdá být pomyslnou dělicí čarou, kdy sice za provozování prostituce nemohou být prostitutky potrestané, avšak jejich klienti ano.

Dle mého názoru je důležité zvolit takovou úpravu, která bude reflektovat názor společnosti a její cítění. Je dobré také důsledně zvážit nastavení sankcí za její případné nedodržování. Nějaká úprava se osvědčí více, některá méně, a to i právě s ohledem na vymahatelnost jejího dodržování a případných sankcí.

Někteří by mohli tvrdit, že úprava v Německu a její cesta legalizace, i přes některé negativní vlivy s ní spojenými, se zdá být jednoznačným řešením. Z mého pohledu to není takto jednoznačná volba. Nevyřešenou otázkou totiž zůstává, zda něco, co je pro mě nemravného, je možné zlegalizovat. Taková úprava by mohla mít své důsledky, protože: *„je-li hranice práva níže, než má být, znamená to, že lze bez hrozby státního donucení/postihu realizovat hrubě nemravná jednání, která směřují do samého základu společnosti, do jejích základních hodnot, a která by měla být právě z důvodu své závažnosti podrobena nikoli jen morálním sankcím, ale i represivním nástrojům práva (trestům). Takový právní řád je pak, s ohledem na svůj konečný a základní cíl, nelegitimní a v zásadě tím dochází i k oslabení váhy legality.“*¹¹³ Kdo bude tedy rozhodovat o tom, co je a co už není nemravné. Pokud tímto subjektem bude soud, bude to takto stačit, respektive je i on dostatečnou autoritou?

Legalizaci prostituce lze uplatnit pouze v zemích, kde to společnost považuje za přirozené a je k tomu nakloněna. Tento přístup nelze aplikovat plošně a jako univerzální řešení problému prostituce.

---

¹¹² ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 21.

¹¹³ MORÁVEK, Jakub. *Model práva - vztah práva a morálky (Vítězná práce kategorie Talent roku soutěže Právník roku 2012)* [online]. 22.03.2013 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/model-prava-vztah-prava-a-moralky-vitezna-prace-kategorie-talent-roku-souteze-pravnik-roku-2012>.

4.3. Vybrané mezinárodní dokumenty

Legislativní úprava prostituce se nachází nejen ve vnitrostátních předpisech, ale i v mezinárodních smlouvách. Česká republika je vázána několika mezinárodními smlouvami, jež se dotýkají problematiky provozování prostituce. Z těchto smluv je odvozena i její vnitrostátní úprava. Při nastavení úpravy prostituce je třeba se pohybovat v určitých hranicích. Pokud bychom se chtěli dostat za ně, je zde jediná možnost, a to vypovězení takové mezinárodní smlouvy. V následujících kapitolách uvádím vybrané mezinárodní úmluvy týkající se problematiky prostituce.

4.3.1. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, nazývána také jako Evropská úmluva o lidských právech, byla podepsána dne 4. 11. 1950 (dále jen „ÚLPZS“). Jedná se o jednu z nejdůležitějších úmluv upravujících lidská práva.

V článku 5 ÚLPZS je zakotveno právo na svobodu a osobní bezpečnost. Jakékoliv zbavení či omezení svobody může být pouze na základě zákona a zákonem stanovených podmínek.¹¹⁴ Je také zakázána jakákoliv nucená práce či otroctví.¹¹⁵ Není neobvyklé, že prostitutky jsou někdy nucené proti své vůli provozovat prostituci a musí čelit nedůstojným životním podmínkám.

4.3.2. Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen

Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen byla přijata v New Yorku dne 18. 12. 1979. Za diskriminaci tato úmluva považuje: *„jakékoli činění rozdílu, vyloučení nebo omezení provedené na základě pohlaví, jehož důsledkem nebo cílem je narušit nebo zrušit uznání, požívání nebo uplatnění ze strany žen, bez ohledu na jejich rodinný stav, na základě rovnoprávnosti mužů a žen, lidských práv a základních svobod v politické, hospodářské, sociální, kulturní, občanské nebo jiné oblasti.“*¹¹⁶

Smluvní státy se zavazují přijmout veškerá opatření, která vedou k rovnosti mužů a žen a odstraňují jakékoliv bariéry, které by tomu bránily. Jedná se o rovný

---

¹¹⁴ V čl. 5 ÚLPZS při nezákonném zatčení, muže poškozená osoba také žádat odškodnění.

¹¹⁵ Čl. 4 ÚLPZS.

¹¹⁶ Čl. 2 Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen.

přístup z různých hledisek. Žena by měla být v rovnoprávném postavení v zaměstnání a mít všechny výhody s tím spojené, jako je například platový růst, svobodnou volbu studia, přístup k programům pro vzdělávání. Do zákazu diskriminace žen spadá také oblast zdravotnictví, bydlení a mnoho jiných oblastí života, a to včetně života společenského.¹¹⁷

V článku 6 Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen je také zakotvena povinnost státu zvolit takovou legislativní úpravu a opatření, aby došlo k zabránění nebo zastavení obchodu se ženami a prostituci.

Myslím, že tento mezinárodní dokument je důležitý i z toho hlediska, že se týká pouze žen. Je důležité upozornit na tuto problematiku a vypíchnout, že ženy bývají často diskriminované oproti mužům. Ačkoliv v dnešní době můžeme sledovat trend ustupující diskriminace, myslím si, že právě za pomoci takových mezinárodních smluv, úmluv a programů lze v nastoleném trendu pokračovat a diskriminaci žen zcela odstranit.

4.3.3. Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob

Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob (dále jen „Úmluva o obchodu s lidmi“) nabyla platnosti dne 25. 7. 1951.¹¹⁸ V článku 1 Úmluvy o obchodu s lidmi se smluvní strany zavazují, že potrestají každého, kdo využívá a svádí k prostituci. Článek 2 zavazuje potrestat také toho, kdo spravuje nebo pronajímá prostor určený k provozování prostituce.

Jedním z dalších důležitých článků Úmluvy o obchodu s lidmi, je článek 6, kvůli kterému nelze zlegalizovat prostituci v České republice, neboť tento stanovuje, že: *„Každá smluvní strana této Úmluvy, že přijme všechna nutná opatření ke změně nebo zrušení každého platného zákona, nařízení nebo administrativního postupu, podle nichž všechny osoby, které provozují nebo jsou podezřelé z provozování*

---

¹¹⁷ čl. 11 a následující Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen.

¹¹⁸ 14. 3. 1958 došlo k přistoupení Československa.

*prostituce, se podrobují speciální registraci, musí mít speciální průkaz nebo podléhají výjimečnému dozoru nebo ohlašovací povinnosti.*¹¹⁹

Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že pokud by Česká republika přijala některý z návrhů zákona o regulaci prostituce, o kterých bude podrobněji vykládáno v následující kapitole, musí nejprve vypovědět tuto Úmluvu o obchodu s lidmi. V opačném případě by totiž došlo k nedodržení závazků stanovených v této mezinárodní smlouvě a tedy i k nedodržení závazků v ní stanovených.

4.3.4. Úmluva o právech dítěte

Úmluva o právech dítěte je další mezinárodní smlouvou, ke které Česká republika přistoupila.¹²⁰ Součástí Úmluvy o právech dítěte jsou rovněž tyto opční protokoly: Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte o zapojování dětí do ozbrojených konfliktů, Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte o prodeji dětí, dětské prostituci a dětské pornografii a Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte zavádějící postup předkládání oznámení. Česká republika zatím přistoupila pouze k ratifikaci prvních dvou protokolů.¹²¹

Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte o prodeji dětí, dětské prostituci a dětské pornografii zavazuje smluvní státy trestat jednání, kterým by došlo k sexuálnímu vykořisťování nebo nucené práci.¹²²

V Úmluvě o právech dítěte jsou upravena veškerá důležitá práva dítěte, jako například ochrana před všemi formami diskriminace, právo na život a rozvoj dítěte a jiné.

Další významnou povinností, která vzniká smluvním státům, je povinnost zamezit únosu nebo obchodování s dětmi, a to bez ohledu na způsob provedení nebo účel.¹²³

---

¹¹⁹ čl. 6 Úmluvy o potlačování obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob.

¹²⁰ Úmluva o právech dítěte byla publikována ve Sbírce zákonů pod č. 104/1991 Sb.

¹²¹ Úmluva o právech dítěte. *Vláda ČR* [online]. 3. 10. 2008 [cit. 2014-02-28]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rlp/dokumenty/zpravy-plneni-mezin-umluv/umluva-o-pravech-ditete-42656/>.

¹²² čl. 3 Opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie.

¹²³ čl. 35 Úmluvy o právech dítěte.

Děti představují zranitelnou skupinu a je velice důležité dbát na jejich ochranu a práva. Jestliže jsou děti sexuálně zneužívané, mohou mít nevratné psychické následky přetrvávající i v dospělosti. Proto musí být této skupině osob věnována nejvyšší možná ochrana.

5. Legalizace prostituce, jiná možná řešení

5.1. Legalizace prostituce

V České republice je možné zaznamenat opakované pokusy v podobě návrhů zákonů směřující k přijetí nové právní úpravy prostituce. S tím velmi souvisí pojem legalizace a regulace prostituce. Je to jakýsi systém, právní úprava, která by povolovala provozování prostituce zákonem. Každý návrh počítá pouze s variantou, že provozovat prostituci by mohla pouze osoba starší osmnácti let.

5.1.1. Vládní návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2005

Jedním z významných návrhů zákonů byl vládní návrh zákona o regulaci prostituce¹²⁴ z roku 2005 (dále jen „Návrh č. 1“)¹²⁵, který vycházel z předpokladu, že řešením problému prostituce a s ní souvisejících negativních jevů je její regulace. Tento Návrh č. 1 vycházel ze dvou materiálů, a to z Rozboru problémů souvisejících s prostitucí a vymezení podmínek jejich systémového řešení¹²⁶ a Návrhu opatření k řešení problému souvisejících s prostitucí¹²⁷. Návrh č. 1 se poté stal podkladem pro další návrhy.

Návrh č. 1 se nepodařilo přijmout z důvodu zamítnutí návrhu, kterým mělo dojít k vypovězení Úmluvy o obchodu s lidmi.¹²⁸ V tomto návrhu o vypovězení Úmluvy o obchodu s lidmi se mimo jiné argumentovalo tím, že: *„nadále je prostituci třeba považovat za jev ze společenského, mravního, lidského i zdravotního hlediska nežádoucí, který je nezbytné potlačovat, lze konstatovat, že pokusy o její absolutní vymýcení jsou dosud neúspěšné. Vláda České republiky se proto za účelem minimalizování doprovodných rizik (např. organizovaný zločin, nedobrovolná prostituce a zdravotní ohrožení) rozhodla přistoupit k regulaci prostituce.“*¹²⁹

---

¹²⁴ Vládní návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2005 předložený Parlamentu ČR vládou dne 29. 7. 2005 jako TISK č. 1073/0.

¹²⁵ Schválený Usnesením vlády č. 387 ze dne 28. 4. 2004.

¹²⁶ Schválený usnesením vlády č. 331 ze dne 14. 4. 1999.

¹²⁷ Schválený usnesením vlády č. 1145 ze dne 15. 11. 2000.

¹²⁸ V roce 1958 k této Úmluvě Československo přistoupilo.

¹²⁹ Vládní návrh č. 798, na vydání zákona, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s její výpovědí Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob a její závěrečný protokol ze dne 21. března 1950

Nutnost vypovědět Úmluvu o obchodu s lidmi přetrvávala i u ostatních návrhů zákonů upravujících problematiku prostituce a proto již na tuto nezbytnost u ostatních návrhů nebudu znovu upozorňovat.

Přijetím Návrhu č. 1 by došlo k porušení článku 1, 2 a 6 Úmluvy o obchodu s lidmi. Pokud by nedošlo k vypovězení této Úmluvy a zároveň by byl Návrh č. 1 přijat, došlo by k porušení zásady *pacta sunt servanda* a Ústavy.¹³⁰ Z Návrhu č. 1 vycházel i návrh zákona zastupitelstva hlavního města Prahy o regulaci prostituci. Vzhledem k tomu, že oba tyto návrhy jsou obsahově podobné, rozeberu pouze návrh zastupitelstva hlavního města Prahy v následující kapitole 5.1.2 níže.

5.1.2. Návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2010

Dalším pokusem o regulaci a zároveň legalizaci prostituce se stal návrh zákona vypracovaný zastupitelstvem hlavního města Prahy z roku 2010 (dále jen „Návrh č. 2“).¹³¹ Byla to reakce na postupně se zhoršující situaci v Praze, kde není snad ani takový problém s pouliční prostitucí jako s erotickými podniky. Obce nemají pravomoc nijak ovlivňovat vznik a umístění „veřejných domů“. Na základě tohoto návrhu zákona by takovou pravomoc získaly. Provozování prostituce by se stalo podnikáním na základě jiného než živnostenského zákona. Samotný pojem „provozování prostituce“ zde byl definován jako poskytnutí služeb za úplatu za účelem uspokojování sexuálních potřeb, pokud tak dochází k přímému a dobrovolnému fyzickému kontaktu jak mezi tím, kdo poskytuje tyto služby, tak i tím, kdo jich využívá.

Návrhem č. 2 by byla plošně zakázána prostituce na veřejných prostranstvích. Obce by si však mohly samy případně určit, kde by ji na veřejných prostranstvích povolily a na jak dlouhou dobu. Prostituci by mohla provozovat pouze fyzická osoba, která by k tomu měla oprávnění, které by bylo platné vždy po dobu jednoho roku. V žádném případě nemůže být prostituce provozována v pracovněprávním či jiném obdobném vztahu. Zmíněné oprávnění k provozování prostituce by vydával obecní úřad obce s rozšířenou působností za správní poplatek a bylo by platné oproti Návrhu č. 1 po celém území České republiky. Žadatel by musel splňovat určité podmínky, a to být zletilý, zdravotně způsobilý, bezúhonný, způsobilý k právním úkonům a

---

¹³⁰ čl. 1 odst. 2 Ústavy České republiky.

¹³¹ Návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2010.

zdravotně pojištěný. V případě vyhovění žádosti obdrží dotyčná osoba průkaz. Na tomto průkazu by bylo uvedeno jméno, příjmení a fotografie. Tyto údaje by sloužili pro identifikaci osoby, aby nedocházelo k využívání průkazu osobou neoprávněnou.¹³²

Posuzování zdravotní způsobilosti by prováděl příslušný lékař. Ten by vydal posudek, zda je dotyčná osoba zdravotně způsobilá či nezpůsobilá k provozování prostituce, jak je uvedeno v § 7 Návrh č. 2. Tato úprava by tak měla co nejvíce eliminovat rozšiřování pohlavních chorob. To však neznamená, že by taková právní úprava eliminovala riziko ohrožení pohlavní chorobou. Stále by se proto měly dodržovat zásady bezpečného sexu. Nebylo by dobré, aby společnost získala dojem, že provozování prostituce nemusí mít žádné zdravotní následky.

V případě, že držitel oprávnění nebude zdravotně pojištěn, uplyne doba potvrzení o zdravotní způsobilosti nebo zdravotní nezpůsobilost konstatuje na základě vyšetření posuzující lékař, dojde k pozastavení výkonu oprávnění. Takové pozastavení nastane přímo ze zákona a podléhá oznamovací povinnosti, která vzniká držiteli oprávnění.¹³³

Tento Návrh č. 2 právně upravuje i zařízení určená k provozování prostituce.¹³⁴ Na vydání oprávnění pro provozování takového zařízení není právní nárok. Naopak na vydání oprávnění pro provozování prostituce právní nárok je. Povolení se vydává pouze na základě schválení úřadu, uděleného na základě stanoviska rady obce případně zastupitelstva obce. Platnost takového povolení je pět let.

Pravomoc k provádění kontroly nad dodržováním povinností by měla mít Policie České republiky, obecní policie a úřad. V případě nedodržení povinností by

---

¹³² Upraveno v §13 Návrhu Zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona o regulaci prostituce z roku 2010.

¹³³ Upraveno v § 11 Návrhu Zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona o regulaci prostituce z roku 2010.

¹³⁴ Upraveno v §16 Návrhu Zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona o regulaci prostituce z roku 2010.

se fyzická osoba dopouštěla přestupku, za který by mohla být uložena pokuta až do výše 50.000,- Kč a zařízení provozující prostituci až do výše 2.000.000 Kč.¹³⁵

Za porušení povinnosti ze strany lékaře, který provádí prohlídky a vydává osvědčení o zdravotní způsobilosti, nejsou v Návrhu č. 2 upraveny žádné sankce. Došlo by však k informování České lékařské komory a třeba i k rozvázání veřejnoprávní smlouvy, kterou s ním obec uzavřela k vykonávání lékařské péče v tomto oboru.¹³⁶

5.1.3. Návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2013

Dalším návrhem je návrh zákona o regulaci prostituce opět z pera zastupitelstva hlavního města Prahy z roku 2013 (dále jen „Návrh č. 3“)¹³⁷. Tento Návrh č. 3 vychází z předchozího Návrhu č. 2, který byl již rozebrán v předchozí kapitole. Můžeme říci, že Návrh č. 3 jsou předchozí návrhy zabalené ve „staronovém kabátu“. Oproti předchozím návrhům byl však Návrh č. 3 částečně upravován a různé subjekty měly možnost se k němu vyjádřit.

Definice pojmu „poskytování prostituce“, která je uvedena v § 2 Návrhu č. 3, stanoví, že se jedná o dobrovolné poskytování sexuálních služeb za úplatu, ale pouze za předpokladu, že splňuje znaky podnikání.¹³⁸

Dle důvodové zprávy k Návrhu č. 3 je sexuální službou fyzický kontakt, ale také i bezkontaktní styk, například v případě onanie či při používání předmětů nahrazujících pohlavní orgány. Za poskytování prostituce se nepovažuje poskytnutí sexuálních služeb při využití elektronických komunikací.

Návrh č. 3 zakazuje jakékoliv provozování prostituce na veřejném prostranství bez možnosti, aby si obec sama vymezovala místa, kde by byla případně pouliční prostituce povolena. Tím by tak došlo k plošnému zákazu pouliční prostituce. Prostitutky provozující prostituci v této formě by se dostaly do velmi

---

¹³⁵ Upraveno v §28 Návrhu Zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona o regulaci prostituce z roku 2010.

¹³⁶ Důvodová zpráva k návrhu zákona o regulaci prostituce z roku 2010 k § 32.

¹³⁷ Návrh zákona o regulaci prostituce zastupitelstva hlavního města Prahy z roku 2013 [online]. 2013 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=91718>.

¹³⁸ Dle platné právní úpravy od 1. 1. 2014, jsou upraveny znaky podnikání v § 420 až 422 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

tíživé finanční situace. Přišly by o svůj příjem a byly by nucené buď provozovat prostituci dál na ulicích pod hrozbou sankce anebo se přemístit a vykonávat prostituci v zařízeních určených k provozování prostituce.

Prostituce by mohla být provozována pouze ve vymezených prostorech. Takové prostory se musí nacházet alespoň 150 metrů od škol, státních úřadů, úřadů územních samosprávných celků a dalších vyjmenovaných institucí. Na základě Návrhu č. 3 by mohla být podána žádost na povolení pro zařízení určená k provozování prostituce, kterými by mohly být i prostory určené k bydlení, kde by oprávněná osoba mohla provozovat prostituci. Na základě žádosti by poté vydával povolení příslušný úřad.

Pokud by osoba chtěla provozovat prostituci, musela by stejně jako podle Návrhu č. 2 získat příslušné oprávnění. Takové oprávnění získá pouze fyzická osoba, která je zdravotně způsobilá.¹³⁹ Dále musí být žádající osoba zletilá, bezúhonná a být účastníkem zdravotního pojištění. Pokud by osoba splňovala veškeré podmínky, byl by jí vydán průkaz.¹⁴⁰ Tento průkaz by byl platný po dobu jednoho roku, poté by se muselo zažádat o prodloužení oprávnění.

Úskalí tohoto Návrhu č. 3 vidím v samotných základních registrech¹⁴¹. V těchto registrech by se vedly údaje o každé oprávněné osobě, která by provozovala prostituci. Na jednu stranu je pochopitelná nutnost vést takový registr, jinak by nemohla probíhat žádná kontrola vydaných oprávnění, na druhou stranu je pochopitelná i obava prostitutek ze ztráty anonymity. Tyto údaje by navíc byly v registru uchovávány po dobu deseti let, jak stanoví § 32 odst. 4 Návrhu č. 3. Je proto pochopitelná obava osoby, která by skončila s provozováním prostituce, že až deset let po ukončení činnosti o ní ještě budou dostupné tyto informace. Na druhou stranu ten, kdo vykonává nějaké povolání, musí nést i s tím spojené následky. Voják z povolání přijímá riziko, že může být ohrožen na životě či zdraví. Prostitutka musí přijmout případný negativní postoj společnosti vůči ní.

---

¹³⁹ Upraveno v §7 Návrhu Zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona o regulaci prostituce z roku 2013.

¹⁴⁰ V jako předchozím Návrhu č. 2 by bylo na něm stále uvedené mimo jiné jméno a příjmení a fotografie.

¹⁴¹ upravující zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.

Největší problém vidím ve zdravotních prohlídkách. Dle § 16 Návrhu č. 3 je provádí posuzující lékař, který vydává posudek o zdravotní způsobilosti osoby. Jak již bylo zmíněno, mohlo by se mylně dojít k přesvědčení, že osoba zdravotně způsobilá je zcela zdravá a tak není třeba dodržovat zásady bezpečného sexu.¹⁴² Jak je obecně známo, pohlavní nemoci mohou mít delší inkubační dobu a tak se může až po čase zjistit, že osoba, která byla dle posudku lékaře zdravotně způsobilá, mohla ohrozit nákazou i ostatní osoby. Myslím, že v tomto by měl být obecně zákon důslednější a zavést povinnost užívat při pohlavním styku ochranu ve formě kondomu. Tyto povinné prohlídky mají pouze snížit riziko přenosu pohlavních nemocí, ale rozhodně nejsou jistotou.

Otázkou je i financování těchto prohlídek. Srovnáme-li Návrh č. 3 se zahraniční úpravou, například s úpravou v Německu, nabízí německá úprava větší dostupnost preventivních prohlídek. Pokud by si prostitutka měla sama hradit tyto prohlídky, tak jak je to navrhované, mohou se stát pro některé osoby nedostupné. Také samotný postup získání doporučení k posuzujícímu lékaři by nemusel být úplně ideální. Praktický lékař by totiž měl být nejdříve informován o rozhodnutí osoby provozovat prostituci, aby ji mohl následně doporučit specialistovi. Prostitutky by se samozřejmě mohly ostýchat svěřit takovou věc praktickému lékaři, který bývá často i rodinným lékařem.¹⁴³

Sankce za porušení povinností je pokuta. Zde bych chtěla zdůraznit, že klientům žádné povinnosti nevznikají.

Pokud bychom zhodnotili Návrh č. 3 z pohledu možné regulace prostituce, jedná se o reálnou cestu, jak to uskutečnit. Některá ustanovení však mohou být ještě dále diskutována i s ohledem na ochranu prostitutek. Bylo by proto dobré ještě je promyslet a vzít možná více v úvahu právě potřeby a názory prostitutek samotných. Je to přeci jenom zákon o nich, tak ať to není bez nich.

---

¹⁴² Tyto zásady jsou k nalezení na webových stránkách Národního programu boje proti AIDS v České republice. Dostupné z: <http://www.aids-hiv.cz/aids/kam-nejit-na-test.html/>.

¹⁴³ ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 64.

5.1.4. Návrh zákona o toleranci poskytování sexuálních služeb

V tomto návrhu zákona o toleranci poskytování sexuálních služeb (dále jen „Návrh č. 4“) již podle názvu zaznamenáváme jistou změnu. A je tomu skutečně tak. Návrh č. 4, jak uvádí i jeho důvodová zpráva, stojí na základu, že poskytování sexuální služby není proti dobrým mravům¹⁴⁴, a to na rozdíl od předešlých návrhů, které k prostituci přistupovaly jako k jevu negativnímu. Tato úprava je oproti předešlým návrhům i úprava poměrně stručná.

První výraznou změnou je udělení pravomoci obcím, aby si samy určily veřejná prostranství vhodná pro provozování prostituce. Zároveň mají obce možnost negativně vymežit veřejná prostranství, kde zakážou vystavování lidí k propagaci sexuálních služeb či jiné reklamy sloužící ke stejnému účelu. Tato úprava by tak částečně novelizovala stávající zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

Návrh č. 4 by rovněž novelizoval § 189 trestního zákoníku, kde by byl trestný čin kuplířství trestný pouze v případě, kdy by pachatel využil tísně či zranitelnosti oběti a přinutil ji tak k provozování prostituce.

Úprava, která chyběla v předešlých návrzích, se konečně dostává do Návrhu č. 4 prostřednictvím novelizace § 49 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, kam se vkládá následující hypotéza: *„poskytuje nebo užívá úplatné sexuální služby bez použití ochranné pomůcky k zabránění přenosu sexuálně přenosné infekce, nebo k takovému jednání jiného nabádá.“* Z mého hlediska je tato věta zásadní. Ať už by byla úprava legalizace prostituce jakákoliv, zdraví musí být vždy na prvním místě.¹⁴⁵

Zároveň již tento návrh neukládá povinnost zdravotních prohlídek. Měla by však přetrvávat snaha o to, aby se i přesto prostitutky prohlídkám podrobovaly nadále, a to na bázi dobrovolnosti.

Návrh č. 4 nezavádí žádný registr osob provozujících prostituci. Není zde proto prostor pro obavy ze ztráty anonymity či zneužití citlivých údajů.

---

¹⁴⁵ Zakotveno v čl. 31 Listiny základních práv a svobod.

Osoba provozující prostituci by se měla zařadit do skupiny nezávislých podnikatelů. Tyto osoby by tak platily daň z příjmů dle § 7 odst. 2, písm. b) zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb.¹⁴⁶

Myslím, že této úpravě prospěla právě její jednoduchost. Nevadí ani absence zdravotních prohlídek a registrů, která sice dává státu nad prostitutkami větší kontrolu, na druhou stranu nechť prostitutek k tomu být někde evidována povede často k závěru, že provozování prostituce „na černo“ by pro ně byla z různých hledisek přijatelnější i pod hrozbou sankce.

5.2. Prevence

Mezi významné prostředky boje proti negativním následkům spojených s prostitucí patří prevence. Jedná se o opatření k předcházení negativním vlivům prostituce, abychom docílili toho, že k negativnímu jevu vůbec nedojde, případně abychom negativní jevy omezili nebo alespoň zmírnili. Z právního pojetí představuje prevence legislativní úpravu.

Prevenici dělíme do třech oblastí dle toho, na jakou skupinu se chceme zaměřovat. Primární oblastí je zasažena největší část lidí. Je koncipována tak, aby negativní jev vůbec nevznikl za použití prostředků, kterými je možné oslovit co nejvíce lidí. Jedná se například o masmédiu nebo taková trestněprávní úprava, která by odrazovala od takových jevů, případně i pozitivně motivovala. Tato prevence je nejúčinnější u dětí a mladistvých.¹⁴⁷

Sekundární oblast je určena pro tzv. rizikové skupiny, tedy pro skupiny, u kterých je velká pravděpodobnost trestného jednání, a to z důvodů sociálních či recidivy. V této kategorii působí různé poradny nebo sociální pracovníci.

Jako poslední skupinu máme terciální oblast. Jedná se o skupiny osob, které už páchají trestnou činností. V této oblasti se uplatňují odborná pracoviště, různá léčebná zařízení, ale i věznice.

---

¹⁴⁶ ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 68-69.

¹⁴⁷ CHMELÍK, Jan a kol. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 201 s., [4] s. obr. příl. ISBN 80-7178-739-6. str.63.

5.2.1. Nevládní organizace a prevence

Velkou část zásluhy na prevenci prostituce mají právě nevládní organizace, které jsou podporovány ze státního rozpočtu nebo jiných zdrojů. V České republice je takových organizací hned několik. Mezi nejznámější bychom mohli zařadit následující tři organizace: Rozkoš bez rizika, o.s. , La strada ČR, o.p.s., Projekt ŠANCE, o.s.

Rozkoš bez rizika, o.s., patří mezi organizace, které se snaží o zlepšení postavení prostitutek, a to ať už z hlediska právního, sociálního či zdravotního. Pomáhá jak přímo rizikovým skupinám, tak se snaží působit i na veřejnost. Rozkoš bez rizika, o.s. rovněž působí v rámci přípravy legislativní úpravy prostituce.¹⁴⁸

Další známou nevládní organizací je La strada ČR, o.p.s., která se poskytuje pomoc obchodovaným a vykořisťovaným osobám. Tato trestná činnost je velmi často negativní doprovodný jev prostituce. Tato obecně prospěšná společnost se rovněž snaží o vliv při přípravě legislativy. Její činnost dále spočívá i v organizování různých přednášek či osvětových programů.¹⁴⁹

Hlavní činností Projektu ŠANCE, o.s. je preventivní a humanitární program pro sexuálně zneužívané děti a mládež a také pro oběti trestného činu obchodování s lidmi. Tato organizace působí pouze na území Prahy, tedy na místě, které je nejvýznamnějším ohniskem prostituce v České republice.¹⁵⁰

5.2.2. Vybraná ministerstva a prevence

Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se svou činností snaží provádět prevenci v oblasti sexuálního zneužívání dětí a zároveň podporovat zaměstnanost, aby nedocházelo k situacím, které by mohly přimět některé osoby k provozování prostituce.

---

¹⁴⁸ Kdo jsme. *ROZKOŠ bez RIZIKA, o.s.* [online]. 2010-2013 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://generator.citace.com/dok/z1FykriCvjn3tx05> Dostupné z: <http://www.rozkosbezrizika.cz/o-nas>.

¹⁴⁹ Hledáte pomoc? - Český. *LaStrada Czech Republic* [online]. 2010-2014 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.strada.cz/cz/hledate-pomoc-cesky#jaké-sluzby-nabizime> Dostupné z : <http://www.strada.cz/cz/hledate-pomoc-cesky#jaké-sluzby-nabizime>.

¹⁵⁰ Cítíš se být klientem Projektu Šance? *Šance* [online]. Datum vydání neuvedeno [cit. 2014-02-28]. Dostupné z: <http://www.sance.info/index.php?go=kontakt>.

Ministerstvo práce a sociálních věcí se zaměřuje na sociálně-právní ochranu dítěte. Jedná se o široký pojem, který v sobě zahrnuje několik hledisek ochrany dítěte. Zvláštní zákon, který upravuje tuto problematiku je zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Cílem je ochrana rodiny a dětí. Stát má povinnost chránit děti před sociálně-patologickými jevy a poskytovat bezplatnou pomoc.¹⁵¹

Dalším ministerstvem zabývajícím se prostitucí a řešením doprovodných negativních jevů s ní spojených je Ministerstvo vnitra, jehož součástí je odbor prevence kriminality. Soustředí se na tyto oblasti:

„- *tvorba strategie prevence kriminality v České republice;*

- *koordinace aktivit a subjektů zapojených do prevence kriminality včetně přípravy a realizace preventivních programů;*

- *tvorba a metodické vedení specifických programů prevence kriminality (Systém včasné intervence, obchodování s lidmi, domácí násilí, národní koordinační mechanismu pátrání po pohřešovaných dětech)*“.¹⁵²

Prevenčí se má na mysli nerepresivní přístup k negativním jevům kriminality za pomoci státních, ale i nestátních organizací.

Ministerstvo zahraničních věcí se snaží vyvíjet činnost v prevenci obchodování s lidmi. Cílem je poskytnout ochranu obětem a rozvíjet prevenci směřující ke snížení obchodování s lidmi. Ministerstvo poskytuje základní informace a dále organizuje bezpečný a bezplatný návrat obětí zpět do České republiky. Aby mohlo dojít k takovému bezplatnému návratu, je nutný písemný souhlas oběti.¹⁵³

5.3. De lege ferenda

Česká republika doposud volila aboliční přístup. Prostituci netrestá, ale trestá doprovodné jevy, jako například kuplířství, obchodování s lidmi, znásilnění a jiné.

---

¹⁵¹Legislativa a systém sociálně-právní ochrany. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 15.1.2013 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/14304>.

¹⁵²Prevence kriminality: základní informace. *Ministerstvo vnitra* [online]. 2010 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/web-o-nas-prevence-prevence-kriminality.aspx>.

¹⁵³Nestaňte se obětí obchodování s lidmi. *Ministerstvo zahraničních věcí* [online]. 2011 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/uzitecne_informace_pri_cestach_do/nestante_se_obeti_obchodovani_s_lidmi.html.

Ačkoliv by se tato úprava, alespoň pro mě, mohla zdát kompromisem mezi přístupem represivním, který zcela zakazuje prostituci, a reglementačním, který se jí snaží mít pod kontrolou, jeví se v praxi jako neefektivní. Prostitutky sice nemají žádné povinnosti, ale ani žádná práva. V případě, že jim klient za službu nezaplatí, nemohou se takového nároku domáhat právní cestou.

Dochází i obcházení zákonů prostřednictvím erotických podniků nebo také tzv. „veřejných domů“, které jsou soukromým prostorem a mají oprávnění k provozování například pohostinské činnosti, jež prostitutky oficiálně najímají k jiným činnostem než je poskytování sexuálních služeb.

Na základě Návrhu č. 3 by došlo k regulaci prostituce. Z tohoto návrhu vyplývá, že by prostitutky podléhaly registraci. Zároveň by musely pravidelně absolvovat zdravotní prohlídky. Díky tomu by mohlo dojít k přesunu prostitutek do ilegality. Pokud pomineme velkou administrativní náročnost, která by s tím byla spojená, pořád zde zůstává vysoké riziko nakažení pohlavní chorobou.¹⁵⁴ Klienti by totiž mohli nabýt dojmu, že prostitutky jsou zdravé a není třeba používat žádné ochrany zabraňující přenosu pohlavních chorob.

Pokud by byla přijata tato úprava, je také nutné, aby Česká republika vypověděla Úmluvu o obchodu s lidmi, jinak by došlo k jejímu porušení.

Řešením o poznání jednodušším je návrh zákona č. 4, který byl vytvořen Viktorem Paggiem a jeho pracovní skupinou. V roce 2013 byl projednáván vládou, ale k projednání do Poslanecké sněmovny se již nedostal, a to z důvodu jejího rozpuštění.¹⁵⁵

Dle této úpravy by se prostituce stala zlegalizovanou, ale bez žádných registrací ani povinných prohlídek. Byl by ovšem postihován pohlavní styk bez ochrany, tedy bez použití kondomu.

Pokud směřuje Česká republika ke zlegalizování prostituce, Návrh č. 4 se zdá být jednoduché a elegantní řešení. Nedochozí zde k vytváření žádného registru, který

---

¹⁵⁴ ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 63.

¹⁵⁵ tamtéž s. 66.

by uchovával data po několik let. Nejsou zde ani žádné zdravotní prohlídky, které by vedly k mylné představě toho, že prostitutka, pokud má platné oprávnění je zcela zdravá a není zde žádné zdravotní riziko.

Co se týče ekonomické stránky, prostitutky by platily daně jako vykonavatelé nezávislých povolání dle § 7 odst. 2, písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních. Pokud bychom vytvářeli zvláštní režim pro provozování prostituce, byly by zde zase odmítavé reakce jako u registrů. Prostituce, pokud má být rovnoprávným povoláním, by neměla být předmětem žádné zvláštní úpravy, která by byt' nepřímou služila k identifikaci osob, které prostituci provozují, neboť taková skutečnost by mohla vyústit v diskriminaci nebo odsouzení ze strany společnosti. Pokud by prostitutka chtěla zanechat tohoto povolání, mohla by mít ztížené podmínky při hledání jiného zaměstnání.

Provozování prostituce není obvyklým povoláním ve smyslu, jak jej chápe většina lidí. Já jsem ovšem toho názoru, že pokud se prostituce zlegalizuje a stane se nezávislým podnikáním, jedná se o podnikání (povolání) jako každé jiné a není důvodu, proč by z toho měla vzniknout odlišná daňová povinnost.

Trestněprávní ochrana by podle Návrhu č. 4 měla být upravená tak, že trestný čin kuplířství by měl znít tak, že: *„Kdo jiného za zneužití jeho tísně či zranitelného postavení přiměje k provozování prostituce nebo z ní za nápadně nevýhodných podmínek a v rozporu s dobrými mravy kořistí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až na čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“*

Došlo by rovněž ke zrušení zákona č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, a dále k úpravě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, která by umožnila obci, aby si vymezila, kde by mohla být prostituce poskytována a kde nikoliv. V zákoně o přestupcích by byl zaveden nový přestupek postihující poskytnutí sexuální služby za úplatu bez kondomu.¹⁵⁶

Návrh č. 4 se zdá být optimálním řešením ze všech hledisek. Bude existovat právní ochrana prostitutek a prostitutky budou mít právo na úplatu za provedení

---

¹⁵⁶ Návrh zákona o toleranci poskytování pohlavních služeb z roku 2013.

sexuální služby a následně ji budou moci vymáhat. Zároveň budou podléhat daňové povinnosti.

S ohledem na dnešní dobu je ale velmi složité definovat, co je provozování prostitute a co už není. Některé ženy (muži nevyjímaje) udržují svůj milostný vztah s partnerem pouze z důvodu, že je jim za to poskytnuta odměna. Odměna může přitom mít podobu finanční, hmotných darů nebo exotických dovolených. Myslím, že již nikoho moc nepřekvapí, když vidí muže, který se již blíží překročení hranice důchodového věku, a vedle něj mladou ženu, která nepřesáhla věk třiceti let. Dovolím si tvrdit, že i toto může v některých případech být určitá forma prostitute. Rozdíl spatřuji v tom, že počet klientů je jistě menší a úplata vyšší. Takové provozování prostitute je těžko prokazatelné. U této formy rovněž zpravidla nedochází k negativním jevům spojeným s prostitucí, proto tuto formu není nutné ani asi možné jakkoliv regulovat.

Ať už se schválí jakákoliv varianta úpravy prostitute, je důležité, že bude alespoň nějaká úprava, která prostitutkám zaručí základní práva. Ještě více bych dbala na prevenci, aby se předcházelo, případně pomáhalo z těžkých životních situací, v důsledku čeho by poklesl počet lidí provozujících prostituci. Ačkoliv by se mohla stát prostitute profesí jako každá jiná, myslím si, že by přesto nikdo nechtěl, aby se jeho děti či někdo z blízkého okolí takto živil. I v případě zlegalizování prostitute by nedošlo ke změně veřejného mínění a předsudků vůči osobám, které jí provozují.

6. Závěr

Tato práce je reakcí na stále aktuální téma, které, přestože je v posledních letech velmi diskutované, je stále bez vyhovující právní úpravy. Provozování prostituce je, jak již bylo několikrát zmiňováno, pohlavní styk za úplatu, se kterým jsou často spojené doprovodné jevy, jenž jsou trestnými činy. Právě těmto doprovodným jevům se ve své práci věnuji, protože představují velké riziko v souvislosti s provozováním prostituce.

V této práci jsem mimo jiné zhodnotila návrhy zákonů upravujících prostituci a na základě toho navrhla právní úpravu, která by vzhledem k okolnostem byla úpravou nejvíce vyhovující. Jedná se o úpravu v návrhu zákona o toleranci a poskytování sexuálních služeb. Dle této úpravy by byla prostituce zlegalizovaná, ale na rozdíl od ostatních návrhů zákonů o regulaci prostituce by prostitutky nepodléhaly žádné zvláštní registraci. Neexistovaly by tedy žádné seznamy prostitutek, které by se uchovávaly po několik let. Dále by nebyla povinná zdravotní prohlídka, která by mohla budít klamný dojem, že tímto krokem je zaručen dobrý zdravotní stav prostitutky. Pokud by došlo k poskytování sexuální služby bez použití kondomu, bylo by takové jednání přestupkem. Je samozřejmě otázkou, zda by se takové jednání dalo nějak zjistit a případně i dokázat.

Touto prací jsem chtěla upozornit na oblast, která je z mého pohledu nedostatečně upravená a podtrhnout výhody a nevýhody jednotlivých navrhovaných zákonů s ohledem na právní úpravy v zahraničí.

Vzhledem k tomu, jak jsem v průběhu této práce stále hlouběji a hlouběji studovala tuto problematiku a seznamovala se s názory ostatních autorů a jiných zainteresovaných osob, dospěla jsem k názoru, že žádné ideální řešení neexistuje. Jakákoliv úprava s sebou nese negativa i pozitiva. Pro závěr, že nejvhodnější úpravou je návrh zákona o toleranci a poskytování sexuálních služeb, tedy Návrh č. 4, jsem se rozhodla z toho důvodu, že z mého pohledu poskytuje více výhod a pozitiva převažují nad nedostatky.

Přestože má každá právní úprava své odpůrce, myslím, že je důležité poskytnout větší ochranu osobám, které jsou zranitelné. Právo by mělo odrážet aktuální potřebu společnosti, mělo by reagovat flexibilně a rychle. Tak jak se

společnost rozvíjí, mělo by právo reflektovat její potřeby a poskytovat ochranu, ale zároveň zavazovat povinnostmi a při nedodržení těchto povinností také důsledně sankcionovat.

Resumé

I chose this topic because the prostitution is one of the most problematic but also frequently discussed issues of the modern society. The prostitution is at the same time very sensitive topic and it is hard to decide, which approach would be the most suitable. In this thesis, I described the regulation of prostitution in different historical periods and introduced different legislation regulating the prostitution in the history including the main milestones that guided the development of such legislation.

Currently, the prostitution in the Czech Republic is not regulated by law. It is neither permitted nor forbidden. The Criminal Code does not provide the prostitution to be the criminal offence, however, it regulates the different types of criminal conduct, which are closely connected with the provision of prostitution, e.g. procuring, sexual assault, trade with humans, etc. The prostitution is also associated with other risks as the transmission of sexual diseases.

I also focused on the regulation of prostitution in other EU and non-EU countries, where the approach varies from permission of prostitution to ban of prostitution and the penalisation of prostitutes including the penalisation of their customers.

Furthermore, I analysed the most current bills of law, which aimed to regulate the prostitution in the Czech Republic. Unfortunately, none of them passed through the Czech Parliament yet.

Seznam použité literatury a dalších pramenů

Knižní publikace:

- CHMELÍK, Jan a kol. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 201 s., [4] s. obr. příl. ISBN 80-7178-739-6.
- JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Vyd. 2. Praha: Leges, 2010. 904 s. Student. ISBN 978-80-87212-49-3.
- JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 3. vyd. Praha: Leges, 2013, 968 s. Student (Leges). ISBN 978-808-7576-649.
- KRATOCHVÍL, Vladimír. *Trestní právo hmotné: obecná část*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, xl, 921 s. Právnícké učebnice (C.H. Beck). ISBN 978-807-1790-822.
- KRISTIÁN Z KOLDÍNA, Pavel. *Práva městská království českého a markrabství moravského: spolu s krátkou jich summou*. Vyd. 5. Editor Josef Jireček. V Praze: Nákladem Spolku českých právníků "Všehrd", 1876, xxxii, 511 s.
- LENDEROVÁ, Milena. *Chytila patrola, aneb, Prostituce za Rakouska i republiky*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2002. 219 s., [16] s. obr. příl. ISBN 80-246-0379-9.
- MITLÖHNER, Miroslav. *Erotika a paragrafy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1999. 131 s. Právo pro každého. ISBN 80-7169-691-9.
- *Sexualita a násilí*. 1. vyd. Překlad Františka Faktorová, Olga Gabašová. Praha: Český spisovatel, 1994, 188 s. ISBN 80-202-0512-8.
- ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xiv s., s. 1289-3285. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9.
- ŠÍDOVÁ, Lucie a kol. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. [Brno]: Rozkoš bez rizika, [2013]. 187 s. ISBN 978-80-260-4963-0.

- TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995, 84.s.
- VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2007, 141 s. Psyché (Grada Publishing). ISBN 978-802-4722-184.
- WIESNER, Antonín. *Dějiny prostituce a příjice v Československu*. V Praze: Čsl. společnost pro potírání chorob pohlavních, 1925. 103 s. Vědecká knihovna Čsl. společnosti pro potírání chorob pohlavních; sv. 2.

Periodika:

- CHROMÝ, Jakub. Nejstarší řemeslo v novém trestním zákoníku (k trestnému činu provozování prostituce ohrožující mravní vývoj dětí v širších právních souvislostech). *Trestní právo: odborný časopis pro trestní právo a obory související*, 2011, č. 3. s. 18-25. ISSN 1211-2860.
- CHROMÝ, Jakub. Nad právním postihem provozování prostituce (nejen) dle návrhu trestního zákoníku. *Státní zastupitelství*, 2007, 5(9), s. 13-20. ISSN 1214-3758.
- POREMSKÁ, Michaela. Právní úprava pornografie v českém a slovenském právním řádu. *Státní zastupitelství*, 2007, 5(7-8), s. 28-33. ISSN 1214-3758.

Právní předpisy, legislativní návrhy, mezinárodní dokumenty:

- Mezinárodní úmluva o potírání obchodu s ženami a dětmi.
- Návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2010.
- Návrh zákona o regulaci prostituce zastupitelstva hlavního města Prahy z roku 2013.
- Návrh zákona o toleranci poskytování pohlavních služeb z roku 2013.
- Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte o zapojování dětí do ozbrojených konfliktů.
- Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte o prodeji dětí, dětské prostituci a dětské pornografii.

- Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte zavádějící postup předkládání oznámení.
- Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen.
- Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, v platném znění.
- Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob.
- Úmluva o právech dítěte.
- Úmluva proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména ženami a dětmi.
- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 117/1852 ř.z., trestní zákon o zločinech, přečinech a přestupcích ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 89/1885 ř.z., o robotárnách a polepšovnicích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 86/1950 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 88/1950 Sb., trestní zákon správní, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 60/1961 Sb., přestupkový zákon, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- Vládní návrh zákona o regulaci prostituce z roku 2005 předložený Parlamentu ČR vládou dne 29.7.2005 jako TISK č. 1073/0.
- Vládní návrh č. 798, na vydání zákona, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s její výpovědí Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob a její závěrečný protokol ze dne 21. března 1950.
- Vyhláška č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

Judikatura:

- Nález Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2007, Pl. ÚS 69/04.
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR sp. zn. 11 Tz 17/77.
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR 1 Tz 33/1986.
- Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26.01.2007, sp.zn. 11 Tdo 759/2006.
- Supreme Court Canada, Canada (Attorney General) v. Bedford, 2013 SCC7 ze dne 20.12.2013.
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2002, sp.zn. 7 Tdo 964/2002.

- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky, ze dne 1.4.2003, sp.zn. 5 Tdo 330/2003.
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15.9.2005, sp. zn. 8 Tdo 1172/2005.
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2012, sp.zn. 3 Tdo 48/2012.
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29.07.2009, sp.zn. 8 Tdo 591/2009.
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24.03.2011, sp.zn. 6 Tdo 247/2011.
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 5. 2012, sp. zn. 3 Tdo 345/2012.
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11.07.2012, sp.zn. 7 Tdo 817/2012.
- Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2012, sp.zn. 11 Tdo 975/2012.

Internetové zdroje:

- Cítíš se být klientem Projektu Šance? *Šance* [online]. Datum vydání neuvedeno [cit. 2014-02-28]. Dostupné z: <http://www.sance.info/index.php?go=kontakt>.
- Čínská policie už nebude svázané prostitutky vláčet v průvodech hanby, *idnes* [online]. 27.7.2010 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/cinska-policie-uz-nebude-svazane-prostitutky-vlacet-v-pruvodech-hanby-1mn/zahranicni.aspx?c=A100727_141307_zahranicni_stf.
- Hledáte pomoc? - Česky. *LaStrada Czech Republic* [online]. 2010-2014 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.strada.cz/cz/hledate-pomoc-cesky#jaké-sluzby-nabízíme> Dostupné z : <http://www.strada.cz/cz/hledate-pomoc-cesky#jaké-sluzby-nabízíme>.
- Kdo jsme. *ROZKOŠ bez RIZIKA, o.s.* [online]. 2010-2013 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://generator.citace.com/dok/z1FykriCvjn3tx05> Dostupné z: <http://www.rozkosbezrizika.cz/o-nas>.

- Legislativa a systém sociálně-právní ochrany. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 15.1.2013 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/14304>.
- MORÁVEK, Jakub. *Model práva - vztah práva a morálky (Vítězná práce kategorie Talent roku soutěže Právník roku 2012)* [online]. 22.03.2013 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/model-prava-vztah-prava-a-moralky-vitezna-prace-kategorie-talent-roku-souteze-pravnik-roku-2012>.
- NÁVRH ZPRÁVY o pohlavním vykořisťování a prostituci a jejich dopadu na rovnost žen a mužů, [online]. 2.10.2013 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/femm/pr/1004/1004417/1004417cs.pdf.
- Nestaňte se obětí obchodování s lidmi. *Ministerstvo zahraničních věcí* [online]. 2011 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/uzitecne_informace_pri_cestach_do_nes_tante_se_obeti_obchodovani_s_lidmi.html.
- Obchod s lidmi - Popis situace v obchodu s lidmi. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2010 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-popis-situace-v-obchodu-s-lidmi-979350.aspx>.
- Obchod s lidmi - Definice. *Ministerstvo vnitra České republiky*, [online]. 2010 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-definice.aspx>.
- Prevence kriminality: základní informace. *Ministerstvo vnitra* [online]. 2010 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/web-o-nas-prevence-prevence-kriminality.aspx>.
- Prostituce - Výzkumy. *Ministerstvo vnitra České republiky*, [online]. 2010 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-vyzkumy.aspx>.
- Supreme Court strikes down Canada's prostitution laws, *CBCNews* [online]. 20.12.2013 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://www.cbc.ca/news/politics/supreme-court-strikes-down-canada-s-prostitution-laws-1.2471572>.
- Tisková zpráva - Informační kampaň o způsobu boje proti prostituci se daří. BRANDA, Tomáš. *Chomutov* [online]. 20.10.2008 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.chomutov-mesto.cz/tiskova-zprava-informacni-kampan-o-zpusobu-boje-proti-prostituci-se-dari/d-1001430/p1=36839>.
- Überblick über die wichtigsten Regelungen der Prostitution... *.SOPHIE-BildungsRaum für Prostituierte* [online]. datum vydání neuvedeno [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: http://de.sophie.or.at/basic_infos/prostitutions-gesetze/recht-wie-regeln-gesetze-die-prostitution#Gesetze.

- Úmluva o právech dítěte. *Vláda ČR* [online]. 3. 10. 2008 [cit. 2014-02-28]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rfp/dokumenty/zpravy-plneni-mezin-umluv/umluva-o-pravech-ditete-42656>.
- Untersuchung „Auswirkungen des Prostitutionsgesetzes“ *Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend* [online]. datum vydání neuvedeno [cit. 2014-02-16]. Dostupné z:<http://www.bmfsfj.de/doku/Publikationen>.
- URBÁNEK, V. ČSÚ - podíl prostituce na HDP ČR je nezanedbatný. *Kurzy.cz:světové akcie, kurzy měn,komodity, zákony, zaměstnání* [online]. 8.4.2002 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://zpravy.kurzy.cz/41312-csupodil-prostituce-na-hdp-cr-je-nezanedbatny>.